

Број: 01-1437-4/06

Датум: 22.03.2006. године

На основу члана 23. алинеја 3. и члана 115. став 1. Закона о електричној енергији ("Службени гласник Републике Српске" број: 66/02, 29/03 и 86/03 и 111/04), члана 18. став 1. Статута Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 41/04), члана 37. став 1. тачка 4. Пословника о раду Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске" број 96/04), члана 8. Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број 61/05) и члана 72. став 1. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске" број 71/05) у првом тарифном поступку покренутом на иницијативу Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске, а по захтјеву електродистрибутивних предузећа у Републици Српској за одобрење тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система и тарифних ставова за неквалификоване купце, Регулаторна комисија за електричну енергију Републике Српске, на 28. редовној сједници која је одржана 22.03.2006. године донијела је

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

1. Предузећима која обављају дјелатност дистрибуције и снабдијевања неквалификованих купаца електричном енергијом у Републици Српској, за испоруку електричне енергије од 2.927.578.412 kWh, одобрава се потребан годишњи приход за 2006. годину у укупном износу од 112.587.641 KM по основу дјелатности дистрибуције електричне енергије и укупан износ од 7.563.000 KM по основу дјелатности снабдијевања неквалификованих купаца електричном енергијом.

Појединачни износи потребног годишњег прихода по регулисаним предузећима одређују се како слиједи:

а) ЕДП "Електро-Бијељина" акционарско друштво Бијељина, за испоруку електричне енергије од 719.629.338 kWh и то:

- за дјелатност дистрибуције електричне енергије износ од 22.643.856 KM
- за дјелатност снабдијевања неквалификованих купаца електричном енергијом износ од 1.510.000 KM.

б) "Електродистрибуцији" акционарско друштво Пале, за испоруку електричне енергије од 261.669.074 kWh и то:

- за дјелатност дистрибуције електричне енергије у износу од 12.569.837 KM
- за дјелатност снабдијевања неквалификованих купаца електричном енергијом износ од 769.000 KM.

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

в) Акционарском друштву за дистрибуцију електричне енергије "Електро Добој" Добој за испоруку електричне енергије од 427.660.000 kWh и то:

- за дјелатност дистрибуције електричне енергије у износу од 17.874.895 KM
- за дјелатност снабдијевања неквалификованих купаца електричном енергијом износ од 1.290.000 KM.

г) "Електрокрајини" акционарско друштво Бања Лука, за испоруку електричне енергије од 1.363.780.000 kWh и то:

- за дјелатност дистрибуције електричне енергије у износу од 49.818.540 KM
- за дјелатност снабдијевања неквалификованих купаца електричном енергијом износ од 3.585.000 KM.

д) "Електро-Херцеговини" акционарско друштво Требиње, за испоруку електричне енергије од 154.840.000 kWh и то:

- за дјелатност дистрибуције електричне енергије у износу од 9.680.513 KM
- за дјелатност снабдијевања неквалификованих купаца електричном енергијом износ од 409.000 KM.

2. Утврђује се цијена кориштења дистрибутивне мреже за кориснике дистрибутивних система по напонским нивоима и категоријама потрошње, алоцирана на тарифне елементе, како слиједи:

Категорија потрошње	Одобрени приход дистрибуције	Цијене дистрибуције	
	KM	KM/kW	KM/kWh
Корисници на 35 kV	673.444	2,2235	0,000567
Корисници на 10 kV	5.143.668	4,4656	0,001946
Корисници на 0,4 kV са мјерењем снаге	8.666.990	11,1697	0,008894
Јавна расвјета	2.122.978		0,060528
Корисници на 0,4 kV без мјерења снаге ("Остала потрошња")	15.404.859	2,3745	0,031790
Домаћинства	80.575.702	1,3182	0,031790

3. Цијена кориштења дистрибутивне мреже из тачке 2. диспозитива овог рјешења, примјењује се за утврђивање тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система и за утврђивање тарифних ставова за неквалификоване купце.

4. Цијена снабдијевања за крајње купце у категоријама потрошње на 110 kV, на 35 kV и на 10 (20, 6) kV утврђује се у износу од 15 KM по купцу годишње и 0,25% укупних трошкова испоручене електричне енергије, а за крајње купце у категоријама потрошње на ниском напону (категорије остала потрошња, домаћинства и јавна расвјета) у износу 15 KM по купцу годишње, алоцирано на тарифне елементе како слиједи:

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

Категорија потрошње	Одобрени приход снабдијевања	Цијена снабдијевања	
	КМ	КМ/kW	КМ/kWh
Корисници на 110 kV	39.565	0,016790	0,000122
Корисници на 35 kV	20.154	0,016952	0,000123
Корисници на 10 kV	66.642	0,025213	0,000127
Корисници на 0,4 kV са мјерењем снаге	20.385	0,031976	0,000000
Јавна расвјета	12.195	0,000000	0,000348
Корисници на 0,4 kV без мјерења снаге ("остала потрошња")	545.189	0,249245	0,000000
Домаћинства	6.937.667	0,332767	0,000000

5. Поравнање прихода оствареног примјеном јединствених тарифних ставова за неквалификоване купце у Републици Српској утврђених Одлуком Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске број: 01-1517-7/06 са одобреним потребним приходима предузећа која обављају дјелатност дистрибуције и снабдијевања врши се примјеном коефицијената поравнања.

Коефицијенти поравнања примјењују се на све пренесене трошкове (производње, преноса на високом напону, рада НОС-а и помоћних услуга) код обрачуна и фактурисања којим се предузећа која обављају дјелатност дистрибуције и снабдијевања неквалификованих купаца задужују по основу преузете електричне енергије, како слиједи:

Предузеће	Електро крајина	Електро-Бијељина	Електро Добој	ЕД Пале	Електро - Херцеговина
Основа за поравнање - пренесени трошкови (КМ)	93.702.401	46.102.094	29.291.849	17.326.009	10.577.575
Коефицијент за поравнање прихода	1,063	0,933	0,981	1,046	0,715

6. У случају одступања која настану због неостварења билансиране потрошње електричне енергије на нивоу године, предузећа из тачке 1. диспозитива овог рјешења могу извршити међусобно поравнање или поднијети захтјев Регулаторној комисији за електричну енергију Републике Српске за промјену коефицијената поравнања.

7. Цијене из тачке 2, 3. и 4. и поравнање из тачке 5. и 6. диспозитива овог рјешења примјењују се од 01.04.2006. године.

8. Ово рјешење је коначно.

9. Диспозитив овог рјешења објављује се у "Службеном гласнику Републике Српске", а рјешење са образложењем на веб страници Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске.

Образложење

У циљу остварења своје надлежности прописане чланом 23. алинеја 3. Закона о електричној енергији (у даљем тексту: Закон), Регулаторна комисија за електричну енергију Републике Српске (у даљем тексту: РЕЕРС) је донио Правилник о тарифној методологији и тарифном поступку ("Службени гласник Републике Српске" број 61/05 у даљем тексту: Правилник) којим се одређује поступак одобравања тарифа у коме су у највећој могућој мјери поштована основна начела која прописују да ће тарифе бити праведне и утемељене на објективним критеријумима, засноване на оправданим трошковима и одређене на транспарентан начин.

На основу члана 79. став 1, а у вези са чланом 96. став 1. и чланом 117. Правилника, РЕЕРС је на 16. редовној сједници која је одржана 21.06.2005. године донио Одлуку о покретању првог тарифног поступка ("Службени гласник Републике Српске" број 65/05). Овом одлуком, одређени су рокови у оквиру којих су електроенергетска предузећа у Републици Српској била дужна да поднесу захтјеве за одобрење цијена електричне енергије на прагу електрана, у прописаној форми као и да доставе комплетне техничке и финансијске податке на обрасцима које је прописао РЕЕРС.

Да би се утврдио потребан приход за обављање електроенергетске дјелатности, у овом тарифном поступку у циљу одобрења тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система и снабдијевање неквалификованих купаца у Републици Српској, у складу са тарифном методологијом РЕЕРС-а, члан 8-27 Правилника, било је неопходно претходно размотрити трошкове рада и одржавања, износ регулативне основе и стопу поврата на капитал.

Предузећа која обављају електроенергетску дјелатност дистрибуције електричне енергије на територији Републике Српске поднијела су захтјев за одобрење тарифних ставова са потребним подацима и пратећом документацијом, којом доказују наводе у свом захтјеву.

Ради рјешавања питања која су иста за све поднесене захтјеве, а односе се на примијењену методологију за алокацију трошкова на тарифне елементе, а потом на предложене категорије потрошње и групе купаца, те објективног сагледавања свих фактора који утичу на пословање електродистрибутивних предузећа, водитељ поступка је донио закључак о спајању захтјева за одобравање тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система у тарифном поступку и захтјеве за одобрење тарифних ставова за неквалификоване купце у јединствен поступак.

У циљу прикупљања одлучних чињеница, као и доказа којима се утврђују те чињенице, РЕЕРС је у складу са одредбом члана 42. алинеја б) тачка 1. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби ("Службени гласник Републике Српске" број 71/05), на 21. редовној сједници одржаној 16.11.2005. године донио Одлуку о одржавању заједничке формалне расправе у поступку одобрења тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система ради рјешавања заједничка питања, која су идентична за све поднесене захтјеве. Овом одлуком утврђено је мјесто, вријеме и предмет одржавања формалне расправе у почетном тарифном поступку, покренутом на иницијативу РЕЕРС-а, начин и рокови достављања коментара јавности, услови и критеријуми за стицање статуса умјешача у поступку, одређен водитељ поступка и лице које је задужено за израду коначног извјештаја у овом поступку.

У складу са чланом 44. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби, РЕЕРС је дана 18.11.2005. године у дневном листу "Глас Српске" објавио Обавјештење за јавност о одржавању формалне расправе са основним подацима из поднесених захтјева и позвао заинтересована лица да доставе своје писане коментаре на поднесене захтјеве .

Наведеним обавјештењем јавност је обавијештена да су захтјеви за одобрење тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система на располагању јавности ради увида у просторијама РЕЕРС-а у Требињу, Улица Српска број 2, и на веб страници РЕЕРС-а: www.reers.ba, осим података који су заштићени клаузулом повјерљивости и пословне тајне.

Истовремено заинтересована лица су обавијештена да могу поднијети РЕЕРС-у захтјев за стицање статуса умјешача у поступку формалне расправе и да статус умјешача може стећи правно или физичко лице под условом да се идентификује и благовремено поднесе захтјев за стицање статуса умјешача, те уколико докаже да има директан интерес у поступку, који је различит од општег јавног интереса и да располаже подацима и чињеницама од значаја за тарифни поступак који се води пред РЕЕРС-ом.

Ради ефикаснијег провођења формалне расправе одржана је припремна расправа 16.11.2005. године, са подносиоцима захтјева за одобрење тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система на којој су идентификовани недостајући подаци у захтјевима, као и питања о којима ће се расправљати и изводити докази на формалној расправи.

"Електропривреда" Републике Српске акционарско друштво Требиње (у даљем тексту: ЕРС) је дана 17.11.2005. године поднијела захтјев за стицање статуса умјешача у поступцима за одређивање тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система. Након разматрања захтјева и приложене документације, РЕЕРС је на двадесетдругој редовној сједници одржаној дана 18.11.2005. године донио рјешење број: Р-22-1347-64/05 којим је одобрио статус умјешача ЕРС-у у поступцима за одређивање тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система.

Формална расправа, која је била отворена за јавност одржана је дана 01.12. и 02.12.2005. године, на којој су разматрана питања која су дефинисана на припремној расправи која су заједничка за све подносиоце захтјева и то: трошкови рада и одржавања дистрибутивне мреже и квалитет услуга које подносиоци захтјева пружају корисницима дистрибутивног система (одржавање потребног напона, број прекида у снабдијевању и брзине реаговања, евиденција погонских догађаја и пријава корисника); губици електричне енергије у дистрибутивној мрежи - технички губици; Комерцијални губици; утврђивање фер вриједности средстава укључених у регулативну основу; алокација трошкова на тарифне елементе - накнада за мјерно мјесто купца, третман трошкова ЕРС, ЗЕКЦ и др.

У својим измијењеним и допуњеним захтјевима за одобрење тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система достављеним РЕЕРС-у, подносиоци захтјева предложили су да РЕЕРС одобри потребни приход како слиједи:

"Електро-Бијељина" а.д. Бијељина у износу од 39.348.000 КМ, "Електро Добој" а.д. Добој 19.930.000 КМ, "Електродистрибуција" а.д. Пале 14.673.000 КМ, "Електрокрајина" а.д. Бања Лука 70.659.000 КМ, "Електро-Херцеговина" а.д. Требиње 12.106.000 КМ.

Подносиоци захтјева су поднијели захтјев за одобрење тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система (у даљем тексту "дистрибутивна мрежна тарифа") на основу потребног прихода за обављање дјелатности дистрибуције. Потребни приход је процијењен алокацијом средстава и трошкова предузећа на дјелатности дистрибуције и снабдијевања, тако што су трошкови амортизације дистрибутивне мреже и трошкови одржавања и управљања мрежом (укључујући и зараде запослених на тим пословима) алоцирани на дјелатност дистрибуције, а трошкови активности везаних за уговарање и наплату на дјелатност снабдијевања.

У току расправе утврђено је да поднесени захтјеви и пратећа документација не пружају довољно основа за одобрење тарифних ставова дистрибутивне мреже те је од подносилаца затражено изјашњење о сљедећем: основни параметри дистрибутивне мреже и њихов утицај на трошкове обављања дјелатности (број прикључака, дужина мреже, стање и капацитет дистрибутивне мреже, карактеристике и структура потрошње, управљање дистрибутивном мрежом, ниво услуга и комуникација са корисницима); губици електричне енергије у дистрибутивној мрежи (технички и комерцијални губици електричне енергије, прорачун предложеног нивоа губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи и његова оправданост, мјере на смањењу комерцијалних губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи); фер вриједност средстава за обављање дјелатности (средства укључена у регулативну основу, разграничење средстава и обавеза са Електропреносом, фер вриједност регулативне основе, улагања корисника, донације и бесплатно преузета средства, статус објеката јавне расвјете и начин формирања цијене); трошкови обављања дјелатности (трошкови рада и одржавања, а посебно образложење за предложена повећања трошкова у односу на базну годину, енергија која се преузима или предаје у друге системе на дистрибутивном нивоу и утицај њене цијене на трошкове дистрибуције, предложени тарифни ставови за кориснике дистрибутивних система, алокација трошкова на тарифне елементе и категорије потрошње и начин формирања тарифа, могућност увођења тарифног елемента фиксне наканде за мјерно мјесто, статус трошкова снабдијевања и алокација трошкова на дистрибуцију и снабдијевање, уједначавање дистрибутивне мрежне тарифе).

Из анализе утицаја дужине мреже, инсталисане снаге, потрошње електричне енергије, оптерећења мреже и броја корисника дистрибутивне мреже на трошкове одржавања, са којом су подносиоци захтјева упознати на формалној расправи, од подносилаца јер затражено да се изјасне о међусобној зависности трошкова рада и одржавања дистрибутивне мреже у односу на основне параметре мреже, укључујући дужину мреже, број трафостаница, број извода, број потрошача, потрошњу енергије.

Позвани су се изјаснили о разлозима одступања трошкова одржавања по јединици датог параметра мреже као што је дужина мреже, број прикључака, инсталисана снага (ТС) заступници подносилаца су изнијели карактеристике сваког подручја.

У својим захтјевима за одобрење тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система и прописаним обрасцима, подносиоци су требали доставити одвојено проценте техничких губитака по напонским нивоима, не-техничке губитке и губитке због нижег фактора снаге од номиналног.

Процент губитака у захтјевима подносилаца је изражен у односу на преузету електричну енергију укључујући и енергију преузету на 110 kV нивоу. Захтијевани проценат укупних губитака износи 16% код свих електродистрибуција, колико је усвојено у Електроенергетском билансу Републике Српске за 2006. годину, осим

код Електродобоја код кога овај проценат износи 13,69%, а што је у складу са Планом пословања овог предузећа.

На формалној расправи затражено је од свих подносилаца захтјева да се појединачно изјасне на чему су засновали план дистрибутивних губитака за 2006. годину и да дају посебан осврт на разлике у својим захтјевима и резултатима студије "Прорачун губитака електричне енергије у електродистрибутивним мрежама Електропривреде Републике Српске", Београд, септембар 2002. године, чији наручилац је била "Електропривреда Републике Српске", Требиње, а обрађивач "Електроенергетски координациони центар", Београд, руководилац истраживања Проф. Др. Никола Рајаковић (у даљем тексту "Студија губитака"). Том приликом су дате изјаве да су подаци на којима је заснована студија за поједина електродистрибутивна предузећа непоуздани (Електродистрибуција Пале), или да су превазиђени (Електрокрајина).

Подносиоци захтјева су навели вриједност регулативне основе коју чине нето вриједност основних средстава, умањена за нето вриједност донација у стална средства, и трајна обртна средства. Од подносилаца је затражено да се изјасне о сљедећим питањима: да ли су сва средства укључена у захтијевани износ регулативне основе, да ли су искључена средства која треба да преузме преносна компанија, фер вриједност средстава утврђена у извјештају независне ревизије финансијских извјештаја предузећа за 2004. годину, да ли у захтјеву донације у стална средства укључују сва бесплатно преузета средства, како је извршена алокација средстава на дјелатности дистрибуције и снабдијевања и како је утврђена вриједност потребних трајних обртних средстава за дјелатност дистрибуције.

Уважавајући претходно, предложене вриједности регулативне основе у захтјевима подносилаца су сљедеће: за Електрокрајину 298.136.000 КМ (снабдијевање 10.028.000 КМ), за Електро-Бијељину 161.439.000 КМ, (снабдијевање 1.120.000 КМ), за Електро Добој 189.253.000 КМ (снабдијевање 2.523.000 КМ), Електродистрибуција Пале 84.621.000 КМ (снабдијевање 225.000КМ) и за Електро-Херцеговину 75.768.000 КМ.

Трошкови рада и одржавања: Потребни приход дистрибуције, збирно за све подносиоце, по подацима за базну годину износи 153.525.000 КМ а за годину примјене тарифе захтијевани потребни приход износи 154.716.000 КМ, што је 3% више у односу на базну годину.

Укупни трошкови дистрибутивне мреже у базној години износе 121.058.000 КМ, а појединачно за дистрибуције у следећим износима: за Електрокрајину 48.837.000 КМ за Електро-Бијељину 27.005.000 КМ, за Електро Добој 21.347.000 КМ, за Електродистрибуцију Пале, 13.585.000 КМ и за Електро-Херцеговину 10.284.000 КМ.

Подносиоци захтјева су за 2006. годину углавном, планирали повећање трошкова дистрибутивне мреже (у процентима то за Електрокрајину износи 6%, за Електро-Бијељину 4%, за Електродистрибуцију Пале 2%, за Електро-Херцеговину 6%, док Електро Добој планира смањење трошкова за 4%), што су заступници подносилаца на формалној расправи образложили потребом да се редовно и квалитетно одржава дистрибутивна мрежа, што ће бити нарочито важно ако се дистрибутивним предузећима наметне обавеза да одржавају висок квалитет услуга корисницима. Поред тога, заступници подносилаца су наводили да су за смањење губитака енергије у мрежи и боље управљање мрежом потребна

улагања, а стара и недовољно одржавана опрема само повећава трошкове текућег одржавања.

Примијењене методе алокације трошкова: У достављеним захтјевима и изјавама овлаштених заступника на формалној расправи, сви подносиоци су се изјаснили да су дистрибутивну мрежну тарифу утврдили линеарном примјеном важећег процента учешћа дистрибуције у тарифи за крајње купце.

Образложење за овакав приступ је да подносиоци немају довољно расположивих података за алокацију трошкова на тарифне елементе и на категорије потрошње и групе купаца. Приједлог тарифних ставова није заснован на алокацији трошка на тарифне елементе, него на продужавању постојећих односа, користећи постојеће релативне односе.

Уједначавање дистрибутивне мрежне тарифе: На основу члана 23. Закона о електричној енергији, РЕЕРС је надлежан да утврди тарифне ставове за кориснике дистрибутивних система у Републици Српској. Чланом 64. Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку прописано је да тарифни ставови мрежне тарифе важе и једнако се примјењују за све кориснике дистрибутивних система у Републици Српској, и да купци који припадају истој категорији или групи потрошње плаћају исту тарифу за коришћење дистрибутивне мреже. Увидом у поднесене захтјеве, установљено је да су трошкови дистрибуције електричне енергије по киловату снаге, као и по киловатсату предате електричне енергије дистрибутивних предузећа различити и да има основа за разматрање изједначавања дистрибутивне мрежене тарифе. Заступници подносилаца су позвани да се изјасне о начину провођења механизма уједначавања дистрибутивне мрежне тарифе. Сви присутни заступници су се изјаснили да се изједначавање врши преко Електропривреде Републике Српске а.д.

Снабдијевање: Дјелатности дистрибуције и снабдијевања нису функционално ни рачуноводствено раздвојене, те су подносиоци направили процјену трошкова снабдијевања који у захтјевима на укупном нивоу износе 12.840.000 КМ и за тај износ умањили захтјевани приход дистрибутивне дјелатности.

Електродистрибуције Пале, Електро Добој и Електро-Бијељина су предложили тарифни став за мјерно мјесто купца за надокнаду трошкова снабдијевања, у истом износу за све групе купаца. На основу процијењених трошкова дјелатности снабдијевања, подносиоци су предложили трошак снабдијевања по мјерном мјесту купца који се креће од 0,90 до 7,00 КМ по купцу мјесечно. На формалној расправи заступници подносилаца и заступник умјешача су се изјаснили да нису спремни за увођење тарифног елемента мјерно мјесто купца, са образложењем да би то збуњивало купце, а за његово увођење потребно је припремити софтвер.

Предложено повећање трошкова снабдијевања образложено је на формалној расправи одржаној 26.12.2005. године ниским степеном наплате и великим износом ненаплативих потраживања.

Заступници свих подносилаца су се изјаснили да су сагласни да се механизам уједначавања тарифе за неквалификоване купце, у случају одступања, врши преко ЕРС.

У складу са одредбом члана 70. Правилника о јавним расправама и рјешавању спорова и жалби, водитељ поступка је сачинио коначан извјештај са формалне расправе у коме су обрађена сва питања која су расправљана на заједничкој формалној расправи са свим подносиоцима захтјева. Подносилац захтјева је

изнио своје ставове о оправданости трошкова рада и одржавања у мјери у којој је то било могуће у првом тарифном поступку, имајући у виду временска ограничења за доставу недостајућих података и документације приложене уз Захтјев као и накнадно достављене документације.

На основу утврђених чињеница и доказа изведених на формалним расправама као и резултата цјелокупног тарифног поступка, водитељ поступка је дао препоруку РЕЕРС-у за доношење коначне одлуке.

Извјештај водитеља поступка достављен је подносиоцу захтјева и умјешачу и остављен је рок за давање коментара на исти.

У остављеном року подносиоци захтјева су доставили сљедеће коментаре на извјештај водитеља поступка:

Примједбе на трошкове рада и одржавања је поднијела Електро-Бијељина: да су трошкови рада и одржавања умањени за 827.000 КМ, да су трошкови амортизације умањени за 3.321.000, те да су трошкови губитака умањени за 3.381.000 КМ, да је поврат на капитал умањен за 3.000.000 КМ (предложено је 4.062.000 КМ, а одобрено 1.062.000 КМ), те тиме доведена у питање профитабилност дистрибутивне дјелатности. Електро-Бијељина је такође приговорила да се остали приход појавио у базној години и да није сталан и загарантован, поготово када се зна да је процес изградње нових насеља и нових прикључака завршен и да тога неће бити, те је нелогично укупне пословне расходе умањивати за износ осталих прихода од лиценцираних дјелатности

Коментар Електро-Добоја је да се трошкови рада и одржавања морају утврђивати од заједничког критерија, а не да ове трошкове предлаже свако за себе, као и да учешће осталих прихода у укупним трошковима треба бити уједначено.

На фер вриједност основних средстава наведену у Извјештају водитеља поступка приговорили су Електробрајина и Електро-Бијељина, наводећи да је фер вриједност утврђена процјеном имовине и капитала, коју је извршила фирма КПМГ, већа од наведене, као и да ће бити укњижена, о чему су овлаштени органи већ донијели одлуке о прихватању Извјештаја о процјени.

ЕРС је доставила сљедеће коментаре на извјештај водитеља поступка: да предложени тарифни ставови дају нижу просјечну цијену у односу на остварену што резултира смањењем прихода на домаћем конзумном подручју за 16.000.000 КМ; да укупан приход ни приближно не покрива трошкове производње, преноса и дистрибуције електричне енергије; да постоје нелогичности по питању цијена по напонским нивоима и тарифним групама (цијена нагажоване снаге на 110 kV већа од цијене исте на 35 kV напону); да постоје нелогичности да поједине тарифне групе у оквиру остале потрошње имају нижу цијену од домаћинства; да није логично да прва тарифна група (са мјерењем снаге) има већу просјечну цијену од треће тарифне групе (без мјерења снаге); да предложена цијена на 110 kV напону је нижа од предложене производне цијене увећане за трошкове преноса и НОС-а; да су уочене неконзистентности у погледу претпостављеног вршног оптерећења, активне енергије и броја потрошача; да трошкови амортизације дистрибутивних предузећа тренутно износе 48.000.000 КМ, а у извјештају се препоручује износ од 34.000.000 КМ; да су годишњи губици на дистрибутивној мрежи признати у знатно мањем износу од предложених; да алокација трошкова по категоријама на основу израчунатих максималних мјесечних вршних неистовремених оптерећења не може послужити за израчунавање граничних трошкова; те да цијена крајњег потрошача треба представљати стварни трошак испоруке електричне енергије.

Након проведеног цјелокупног поступка, РЕЕРС је на основу чињеница и доказа садржаних у коначном извјештају водитеља поступка, које је савјесно и брижљиво оцијенио појединачно и у њиховој свеукупности и разматрања коментара учесника у поступку на овај извјештај, утврдио чињенично стање на коме је темељио коначну одлуку.

Активна електрична енергија: Поређењем вриједности активне електричне енергије по категоријама потрошње које су достављене у захтјевима подносиоца и Електроенергетског биланса Републике Српске за 2006. годину (у даљем тексту: електроенергетски биланс) утврђена су одређена неслагања, због чега је на формалној расправи од подносилаца захтјева затражено објашњење о неусаглашености ових података.

На основу анализе остварења 2004. године из захтјева подносилаца, остварења 2005. године на основу података ЕРС, плана потрошње за 2006. годину из захтјева за одобрење тарифа и електроенергетског биланса, те изјава и документације подносилаца захтјева, уважавајући препоруке водитеља поступка, РЕЕРС усваја сљедеће:

1. Код Електрокрајине, с обзиром да не постоје неслагања захтјева са билансом, нити је уочена нека друга нелогичност, утврђују се количине као у захтјеву.
2. Код Електро Добоја постоји неслагање у захтјеву и електроенергетском билансу и то у вриједностима потрошње у домаћинствима и дистрибутивним губицима, односно у укупној потрошњи. Наиме, вриједност потрошње у домаћинствима, односно укупне потрошње је за 11.4 GWh већа у захтјеву него у електроенергетском билансу, а дистрибутивни губици су за толико мањи. С обзиром да је захтјев достављен према Плану пословања овог предузећа у коме се планирају мањи дистрибутивни губици него у електроенергетском билансу утврђују се количине као у захтјеву.
3. Код Електро-Бијељине постоји неслагање у захтјеву и електроенергетском билансу и у укупној потрошњи и у потрошњи по категоријама, односно групама купаца. На основу остварења из 2004. и 2005. године, те изјаве након формалне расправе да су подаци у захтјеву подаци из Плана пословања овог предузећа који је старији од електроенергетског биланса у коме је извршено реалније сагледавање планиране потрошње, утврђују се количине као у електроенергетском билансу.
4. Код Електродистрибуције Пале постоји неслагање у захтјеву и електроенергетском билансу у потрошњи по категоријама, док је укупна потрошња иста. На основу дописа број 01-1432-3/05 од 3.1.2006. године и изјаве заступника подносиоца да је у захтјеву урађено реалније сагледавање утврђују се количине као у захтјеву.
5. Код Електрохерцеговине постоји неслагање у захтјеву и електроенергетском билансу у потрошњи по категоријама (остала потрошња и домаћинства), док је укупна потрошња иста. Након анализе остварења 2004. и 2005. године, утврђују се количине из захтјева пошто оне прате тренд пораста потрошње у овим категоријама.

Остварење потрошње електричне енергије у 2004. и 2005. години, планирана потрошња електричне енергије из захтјева подносиоца и из електроенергетског биланса, те утврђена потрошња за 2006. годину дати су како слиједи:

Табела 1. Потрошња електричне енергије

(GWx)	Остварење 2004.	Остварење 2005.	Захтјев 2006.	Електро енергетски биланс РС 2006.	Потрошња 2006.
Електрокрајина					
110 кV	14.94	28.01	27.14	27.14	27.14
35 кV	55.72	56.89	69.40	69.40	69.40
10 кV	131.91	150.17	160.80	160.80	160.80
Остала потрошња	216.33	223.37	250.69	250.70	250.69
Домаћинства	692.85	736.66	837.75	837.75	837.75
Јавна расвјета	15.68	16.63	18.00	18.00	18.00
Укупно	1,127.43	1,211.74	1,363.78	1,363.79	1,363.78
Електро Добој					
110 кV	5.47	7.93	8.26	8.27	8.26
35 кV	21.75	25.78	32.29	32.30	32.29
10 кV	46.31	48.67	48.54	48.55	48.54
Остала потрошња	65.22	67.76	71.05	71.05	71.05
Домаћинства	234.39	244.68	262.84	251.40	262.84
Јавна расвјета	1.83	4.71	4.68	4.68	4.68
Укупно	374.99	399.53	427.66	416.25	427.66
Електро-Бијељина					
110 кV	141.40	174.89	231.00	231.00	231.00
35 кV	4.16	12.15	7.35	12.65	12.65
10 кV	63.30	66.20	77.54	72.24	72.24
Остала потрошња	73.95	79.50	74.65	77.87	77.87
Домаћинства	303.20	320.11	319.10	319.10	319.10
Јавна расвјета	6.20	6.53	8.27	6.77	6.77
Укупно	592.20	659.39	717.91	719.63	719.63
Електродистрибуција Пале					
110 кV	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
35 кV	7.56	5.82	7.25	13.48	7.25
10 кV	20.68	20.48	22.42	29.17	22.42
Остала потрошња	59.41	59.79	66.84	60.45	66.84
Домаћинства	141.91	145.49	160.97	157.69	160.97
Јавна расвјета	3.39	4.06	4.19	0.88	4.19
Укупно	232.96	235.64	261.67	261.67	261.67
Електро-Херцеговина					
110 кV	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
35 кV	1.31	2.92	4.75	4.75	4.75
10 кV	24.44	21.09	20.66	20.66	20.66
Остала потрошња	28.64	29.79	28.60	24.97	28.60
Домаћинства	94.60	91.59	99.40	103.09	99.40
Јавна расвјета	2.55	2.76	1.43	1.43	1.43
Укупно	151.53	148.15	154.84	154.90	154.84

Број потрошача: Анализом података добијених од подносилаца захтјева примијећене су извјесне нелогичности везане за број потрошача по категоријама потрошње и групама купаца у базној 2004. години и плану за 2006. годину, а како је овај податак битан за одређивање тарифних ставова за мјерно мјесто купца и обрачунске снаге за купце којима се снага не мјери, сектор за тарифе је поставио питање о неусаглашености ових података на формалној расправи за снабдијевање нетарифних купаца, када су подносиоцима предочени упоредни показатељи броја потрошача у 2004. години из захтјева, планираног броја потрошача у 2006. години, те података из захтјева и извјештаја о фактурисаној електричној енергији за мјесец новембар 2005. године преузет од ЕРС. О овом питању заступници подносилаца захтјева нису се могли изјаснити на формалној расправи, него су се обавезали да ће доставити накнадна појашњења (записник са формалне расправе). Додатне податке доставила је Електродистрибуција Пале у допису број 01-1432-4/05 од 30.12.2005. године, затим Електро-Бијељина у допису број 01-1517-4/05 од 28.12.2005. године и Електро-Херцеговина у захтјеву за снабдијевање неквалификованих купаца достављеном након примједби 27.12.2005. године у електронској форми.

На основу података о броју купаца у 2004. години и планираног броја купаца у 2006. години из захтјева подносилаца, броја прикључака у 2004. години и планираног броја прикључака у 2006. години достављених у захтјевима подносиоца, достављених додатних образложења и података преузетих од ЕРС о фактурисаној електричној енергији у 2005. години, а на основу приједлога сектора за тарифе, РЕЕРС утврђује сљедеће:

Електрокрајина: С обзиром на неслагања у броју потрошача у базној 2004. години и планираном броју потрошача у 2006. години са бројем прикључака у базној 2004. години и планираним бројем прикључака у 2006. години и да је планирани број потрошача у 2006. години по захтјеву подносиоца знатно мањи од броја потрошача из децембра 2005. преузетом из документа ЕРС, а да подносилац захтјева није доставио никаква додатна објашњења по овом питању, утврђује се да се за 2006. годину усвоји стање из децембра 2005. године преузето од ЕРС, иако се и овај документ не сматра апсолутно поузданим, с обзиром да број потрошача у њему варира из мјесеца у мјесец, а што је везано са бројем неочитаних потрошача.

Електро Добој: Иако су и код ове дистрибуције уочена неслагања у броју потрошача и прикључака у 2004. и 2006. години, те неслагање са подацима ЕРС, с обзиром на величину одступања и непосједовање поузданих података у овом моменту утврђује се да се по овом питању прихвате подаци из захтјева подносиоца.

Електро-Бијељина: С обзиром да је по захтјеву подносиоца планирани број потрошача у 2006. години исти као број потрошача у базној 2004. години, као и на неслагања везана за број прикључака у 2004. и 2006. години достављена такође у захтјеву и објашњењу достављеном након формалне расправе за снабдијевање у коме се наводи да "Тренутно стање (са 30.11.2005. год.) јесте повећано и износи 96.744 потрошача", а како у овом допису нису дати одвојено подаци по категоријама потрошње и групама купаца, утврђује се да се за 2006. годину усвоји стање из децембра 2005. године преузето из документа ЕРС.

Електродистрибуција Пале: Након формалне расправе за снабдијевање неквалификованих купаца подносилац је доставио додатно објашњење у коме су након провјере и усаглашавања са одговарајућим службама достављени нови подаци о броју потрошача на дан 30.11.2005. и планираном броју потрошача у

2006. години по категоријама потрошње и групама купаца, те се утврђује број потрошача за 2006. годину као што је достављено у овом допису.

Електро-Херцеговина: Након формалне расправе за снабдијевање подносилац је доставио нови захтјев у коме је број купаца по категоријама потрошње и групама купаца остао непромијењен. Иако су у поређењу са подацима о броју прикључака у 2004. години и планираном броју прикључака за 2006. годину и подацима из ЕРС о стању у децембру 2005. године евидентне неке разлике у броју купаца по групама, с обзиром да оне нису велике и да се у овом тренутку није могло утврдити право стање утврђују се подаци као у захтјеву подносиоца.

С обзиром на очигледну неажурност у евидентирању и обради података о броју потрошача и прикључака и да се ради о подацима који у сваком тренутку морају бити познати и не смију бити ствар процјене, а што такође упућује на постојање неправилности у обради и планирању осталих енергетских показатеља, подносиоци захтјева би требали да приступе тачном евидентирању и обради ових података.

Подаци о броју потрошача у базној 2004. години и планираном броју потрошача у 2006. години, и подаци о броју прикључака у базној 2004. години и планираном броју прикључака у 2006. години достављени у захтјевима подносилаца, подаци о броју потрошача у децембру 2005. године преузети из документа Електропривреде и број потрошача који је РЕЕРС користио за алокацију трошкова на тарифне елементе, а према Извештају водитеља поступка, дати су у сљедећој табели:

Табела 2. Број потрошача

	Број потрошача 2004. према захтјеву	Број потрошача 2006. према захтјеву	Број прикључака 2004. према захтјеву	Број прикључака 2006. према захтјеву	Број потрошача у децембру 2005. према подацима ЕРС	Број потрошача 2006.

Електрокрајина						
110 kV	2	2			2	2
35 kV	6	6	6	8	5	5
10 kV	181	177	181	181	171	171
Остала потрошња	15,715	15,761			17,942	17,942
Домаћинства	203,453	205,751			217,934	217,934
Јавна расвјета	73	80				80
Укупно 0.4 kV	219,241	221,592	219,241	240,000	235,876	235,956
Укупно	219,430	221,777	219,428	240,189	236,054	236,134
Електро Добој						
110 kV	3	4			4	4
35 kV	14	14	3	3	14	14
10 kV	66	73	5	5	73	73
Остала потрошња	5,840	5,966	64	82	6,060	5,966
Домаћинства	77,500	78,806			79,764	78,806
Јавна расвјета	197	221				221
Укупно 0.4 kV	83,537	84,993	82,805	87,525	85,824	84,993
Укупно	83,620	85,084	82,877	87,615	85,915	85,084
Електро-Бијељина						
110 kV	1	1			1	1
35 kV	3	3	30	33	4	4

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

10 kV	107	107	1,678	1,762	104	104
Остала потрошња	6,947	6,947			7,099	7,099
Домаћинства	85,677	85,677			89,660	89,660
Јавна расвјета	365	365				365
<i>Укупно 0.4 kV</i>	<i>92,989</i>	<i>92,989</i>	<i>90,171</i>	<i>91,483</i>	<i>96,759</i>	<i>97,124</i>
Укупно	93,100	93,100	91,879	93,278	96,868	97,233
Електродистрибуција Пале						
110 kV	0	0			0	0
35 kV	5	6	7	6	5	5
10 kV	49	49	50	49	49	52
Остала потрошња	4,044	4,066			4,071	4,148
Домаћинства	43,735	43,830			44,993	46,500
Јавна расвјета	147	147				147
<i>Укупно 0.4 kV</i>	<i>47,926</i>	<i>48,043</i>	<i>48,002</i>		<i>49,064</i>	<i>50,795</i>
Укупно	47,980	48,098	48,059		49,118	50,852
Електро-Херцеговина						
110 kV	0	0			0	0
35 kV	1	1	1	1	1	1
10 kV	32	32	30	33	29	32
Остала потрошња	2,660	2,660			2,581	2,660
Домаћинства	24,302	24,302			23,584	24,302
Јавна расвјета						
<i>Укупно 0.4 kV</i>	<i>26,962</i>	<i>26,962</i>	<i>26,392</i>	<i>26,692</i>	<i>26,165</i>	<i>26,962</i>
Укупно	26,995	26,995	26,423	26,726	26,195	26,995

Обрачунска снага: У складу са чланом 41. Правилника предузећа су у захтјевима за одобрење тарифних ставова за кориснике дистрибутивних система и прописаним обрасцима требала доставити више табела везано за анализу оптерећења. Нико од подносилаца захтјева није комплетирао ове податке ни након више обавјештења о некомплетности. Тако је табелу 13-Д *Вршна оптерећења (истовремена и неистовремена) у базној 2004. години* комплетно попуњену доставио Електро Добој. Електробијељина, Електрокрајина и Електрохерцеговина су доставиле ову табелу дјелимично попуњену, док Електродистрибуција Пале није доставила ову табелу. Табелу 14-Д *Дневни дијаграми оптерећења за све категорије потрошње у базној години* које је требало доставити за карактеристичан и један нерадан дан за све мјесеце и за дан са максималном и дан са минималном потрошњом у години није комплетирао ниједан подносилац захтјева. Електро-Бијељина је доставила дневне дијаграме оптерећења укупно за 10 kV изводе и за категорије потрошње 10 kV, остала потрошња и домаћинства за трећу сриједу за све мјесеце у години. Електро Добој је доставио дијаграме оптерећења за цијелу електродистрибуцију "преузето од Електропреноса" за три дана у години, а Електро-Херцеговина је доставила дијаграме оптерећења цијеле електродистрибуције за цијелу годину. Електрокрајина и Електродистрибуција Пале нису доставиле ове табеле.

Такође, треба истаћи да нико од подносилаца захтјева није користио анализу оптерећења система и категорија потрошње ни као основ за одређивање обрачунске снаге за купце којима се снага не мјери, ни као основ за алокацију трошкова на категорије потрошње.

Као разлог за недостављање података и непримјењивање тарифне методологије подносиоци су навели недостатак егзактних података и немогућност спровођења поузданих анализа и процјена.

РЕЕРС је, имајући у виду да се овај тарифни поступак водио у прелазном периоду, а на основу члана 119. Правилника, прихватио образложења подносилаца, с тим да се електродистрибутивна предузећа обавезују да што прије направе план (анализу могућности) спровођења поуздане анализе оптерећења методом узорака и о томе обавијесте РЕЕРС.

Осим табела 13-Д и 14-Д, везаних за анализу оптерећења, подносиоци захтјева су као основ за утврђивање обрачунске снаге требали доставити и табелу 2-Д Структура крајњих купаца зависно од вриједности инсталисане снаге прикључка, са подацима о одобреним вршним снагама прикључака и броју и врсти прикључака по категоријама потрошње. Ову табелу доставили су Електро Добој, Електро-Бијељина и Електро-Херцеговина, а Електрoкрајина и Електродистрибуција Пале нису доставиле ове податке уз образложење да немају евиденцију о њима.

На основу података добијених од подносилаца захтјева (табеле 1-Д, 2-Д, 11-Д, 13-Д, 14-Д и табеле из образаца захтјева), те података добијених од Електропреноса (документ "Рекапитулација испоручене електричне енергије електродистрибуцијама у РС за 2004. годину") и података добијених од ЕРС (дијаграми оптерећења електроенергетског система Републике Српске за 2002., 2003., 2004. и 2005. годину, параметри конзума РС 2002, 2003, 2004. и 2005. година, фактурисана електрична енергија у 2005. години), а с циљем одређивања обрачунске снаге и израчуна маргиналних трошкова дистрибуције по напонским нивоима, те алокације трошкова на категорије потрошње и групе купаца, Сектор за тарифе је спровео одговарајуће анализе, процјене и прорачуне, које су с обзиром на недостатак комплетних и поузданих података знатно упроштене. РЕЕРС прихвата ову анализу, као и образложење да је Сектор за тарифе прије свега настојао да испоштује тарифну методологију прописану од стране РЕЕРС-а и успостави одговарајуће принципе за одређивање тарифних ставова на правичан, оправдан и недискриминаторски начин, истовремено поштујући принцип постепених промјена.

Обрачунска снага за групе купаца којима се мјери снага: Анализом података добијених од подносилаца захтјева примјећене су извјесне нелогичности везане за обрачунску снагу у категоријама потрошње којима се мјери снага у базној 2004. години и плану за 2006. годину, након извршеног поређења са дотадашњим остварењем 2005. години, затражена су додатна објашњења по питању неусаглашености ових података на формалној расправи за снабдијевање нетарифних купаца, када су подносиоцима предочени упредни показатељи, обрачунске снаге у 2004. години купцима којима се мјери снага из поднесених захтјева, планиране обрачунске снаге у 2006. такође из поднесених захтјева и извјештаја о фактурисаној електричној енергији за мјесец новембар 2005. године преузет од ЕРС. О овом питању заступници подносилаца захтјева нису се могли изјаснити на формалној расправи, него су се обавезали да ће доставити накнадна појашњења (записник са формалне расправе). Додатне доказе и образложења по овом питању доставила је Електро - Бијељина у допису број 01-1517-4/05 од 28.12.2005. године и Електро-Херцеговина у Захтјеву за снабдијевање неквалификованих купаца достављеном након примједби 27.12.2005. године у електронској форми.

На основу података о обрачунској снази у 2004. години и планиране обрачунске снаге у 2006. години из захтјева подносилаца, те постигнуте обрачунске снаге у 2005. години, а на основу приједлога сектора за тарифе, РЕЕРС утврђује

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у
Републици Српској

калкулативне величине обрачунске снаге на основу Извјештаја водитеља поступка
како слиједи:

Табела 3. Обрачунска снага за групе купаца којима се мјери снага

(kW)	Обрачунска снага 2004. према захтјеву	Обрачунска снага 2005. према подацима EPS	Обрачунска снага 2006. према захтјеву	Препорука 2006.
Електрокрајина				
110 kV	32,861	82,680	33,518	82,680
35 kV	128,224	102,165	130,788	130,788
10 kV	390,151	469,110	397,954	469,110
Остала потрошња са мјерењем снаге	259,860	280,439	291,747	280,439
Укупно мјерена снага	811,096	934,394	854,007	963,017
Електро Добој				
110 kV	19,245	26,325	25,945	25,945
35 kV	68,683	73,774	81,067	81,067
10 kV	140,120	154,446	148,495	148,495
Остала потрошња са мјерењем снаге	77,298	97,058	96,588	96,588
Укупно мјерена снага	305,346	351,603	352,095	352,095
Електро-Бијељина				
110 kV	221,320	267,432	221,320	316,438
35 kV	15,915	32,842	15,915	32,842
10 kV	210,876	224,273	210,876	224,273
Остала потрошња са мјерењем снаге	101,876	111,523	101,876	111,523
Укупно мјерена снага	549,987	636,070	549,987	685,076
Електродистрибуција Пале				
110 kV	0	0	0	0
35 kV	27,007	18,997	19,569	18,997
10 kV	97,827	98,957	94,797	98,957
Остала потрошња са мјерењем снаге	105,132	114,608	114,834	114,608
Укупно мјерена снага	229,966	232,562	229,200	232,562
Електро-Херцеговина				
110 kV	0	0	0	0
35 kV	2,002	6,958	2,002	6,958
10 kV	89,214	69,560	89,214	69,560
Остала потрошња са мјерењем снаге	29,496	34,348	30,000	34,348

Укупно мјерена снага	120,712	110,866	121,216	110,866

Обрачунска снага за групе купаца којима се снага не мјери: Како се тарифни ставови за коришћење дистрибутивне мреже по тарифној методологији одређују на основу вршног истовременог оптерећења категорије потрошње, односно групе купаца, Сектор за тарифе је на основу обрачунских снага категорија потрошње којима се мјери снага и вршног истовременог оптерећења дистрибуције, користећи коефицијенте истовремености унутар групе, одредио вршна истовремена оптерећења за те категорије потрошње (110 kV, 35 KV, 10 kV, Остала потрошња на 0.4 kV којима се мјери снага) за све дистрибуције појединачно, а онда је на основу њих израчунао истовремено вршно оптерећење збирно за све групе купаца на 0.4 kV којима се снага не мјери. Обрачунска снага за купце којима се снага не мјери утврђује се на основу истовременог вршног оптерећења групе купаца којој припадају и коефицијента истовремености купаца унутар те групе.

Пошто Сектор за тарифе није располагао комплетним и довољно поузданим подацима да на горе наведени начин утврди истовремено вршно оптерећење појединачних група купаца, па тиме ни обрачунску снагу, приједлог водитеља поступка је био да се све купце унутар једне категорије примјени иста упросјечена вриједност за обрачунску снагу и то 5 kW по купцу.

РЕЕРС прихвата анализу из Извјештаја водитеља поступка на основу које је одређено вршно истовремено оптерећење појединих група потрошње, док је на основу просјечне потрошње електричне енергије по купцу утврдио да има основа да обрачунска снага код појединих група купца буде различита од просјечне обрачунске снаге по купцу за категорије потрошње којима се снага не мјери, те је на основу ових елемената утврдио обрачунске снаге како слиједи:

Табела 4. Обрачунска снага за купце којима се снага не мјери

Остала потрошња 2. и 3. тарифна група:	5 kW
Остала потрошња 6. и 7. тарифна група:	7 kW
Домаћинства 1. тарифна група:	3,3 kW
Домаћинства 2. тарифна група:	5,2 kW

Прекомјерно преузета реактивна електрична енергија: РЕЕРС је планиране количине за овај тарифни елемент усвојио као у захтјеву, уз препоруку дистрибутивним предузећима да у будућности посвете пажњу овом тарифном елементу, односно мјерењима реактивне енергије, јер ће им Електропренос наплаћивати сву прекомјерно преузету реактивну електричну енергију са преносне мреже (члан 33. "Методологије за израду тарифа за услуге преноса електричне енергије, независног оператора система и помоћне услуге" коју је усвојио ДЕРК).

С обзиром да важећи тарифни систем садржи тарифу за прекомјерно преузету реактивну електричну енергију крајњих купаца, РЕЕРС ће донијети посебну одлуку о начину расподјеле прихода по основу прекомјерно преузете реактивне енергије крајњих купаца између производње и дистрибуције.

Губици електричне енергије у дистрибутивној мрежи: Правилником о тарифној методологији и тарифном поступку члан 59. прописано је да се трошкови

за надокнаду губитака у дистрибутивној мрежи признају у висини техничких губитака утврђених на основу анализе стања и структуре мреже и структуре потрошње, а посебно се утврђују трошкови додатних губитака активне електричне енергије због нижег фактора снаге од прописаног, при чему се ниво техничких губитака исказује у процентима од преузете електричне енергије посебно за сваки напонски ниво. Осим овога члан 60. прописује да РЕЕРС признаје трошкове за надокнаду не-техничких губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи у висини од 10% од признатих техничких губитака, а да се изузетно могу признати и већи трошкови за надокнаду губитака електричне енергије, ако је предузеће донијело план за смањење не-техничких губитака и ако може пружити доказе да се придржава тог плана, при чему ће РЕЕРС приликом признавања ових трошкова користити првенствено упоредне анализе, те студије губитака и планове предузећа за смањење дистрибутивних губитака.

Анализом података достављених у захтјевима и пратећим обрасцима, те достављене пратеће документације прије, у току, и после формалне расправе и изнесених чињеница и доказа на формалној расправи, а посебно анализом резултата из Студије губитака, која је једина званична студија везана за ову проблематику у Републици Српској, уважавајући специфичности везане за електродистрибутивну мрежу Републике Српске, у првом тарифном поступку, а са обзиром на ниво губитака у базној 2004. години одобрава се већи ниво не-техничких губитака од оног прописаног чланом 60. став 1. Правилника, пошто су предузећа дјелимично документовала планове и мјере које спроводе за смањење дистрибутивних губитака.

РЕЕРС је усвојио начин обрачуна и признавања дистрибутивних губитака предложен у Извјештају водитеља поступка, с тим да се у првој години прелазног периода дјелимично уваже примједбе подносилаца захтјева на одобрени проценат дистрибутивних губитака, односно могућност да у кратком року постигну предложени ниво губитака, те је проценат губитака на 35 kV напону повећан за 0.5%. Примједба Електро-Бијељине да се проценат губитака треба одобрити у односу на укупно преузету електричну енергију укључујући и преузимање на 110 kV напону се не може уважити, с обзиром да је ријеч о дијелу мреже који не припада дистрибуцији, а и сама Електро-Бијељина је у свом захтјеву ставила да су губици на овом напонском нивоу "0".

РЕЕРС одобрава дистрибутивне губитке у процентима како слиједи:

Табела 5. Одобрени проценти дистрибутивних губитака у 2006. години

Напонски ниво	Одобрени дистрибутивни губици
Губици у 35 кV	1,2 %
Губици у 10 кV	2,8 %
Укупно 10 кV	4,0 %
Губици у 0.4 кV технички	8,0 %
Губици у 0.4 кV не-технички	4,0 %
Укупно 0.4 кV	16,0 %

Предложени проценти се примјењују на преузету енергију за сваки ниво појединачно.

С обзиром да су једини верификовани подаци они из Студије губитака, а да су уважавајући захтјеве подносилаца и стварни износ губитака у базној 2004. години одобрени проценти губитака већи него у студији, исти проценти губитака по напонским нивоима примијењени су једнако на сва електродистрибутивна предузећа. С обзиром да су електродистрибуције на формалној расправи оспоравале резултате ове студије, иако су они били њени наручиоци и давали улазне податке, неопходно је да приступе изради нове студије, са поузданим подацима о елементима и стању мреже.

Трошкови повећаних губитака активне енергије због смањеног фактора снаге у дистрибутивној мрежи у овом тарифном поступку нису разматрани због недостака поузданих података и значаја укупне вриједности ових губитака у односу на укупне трошкове губитака електричне енергије.

Одобрени дистрибутивни губици по дистрибутивним предузећима су слjedeћи:

Табела 6. Одобрени дистрибутивни губици електричне енергије за прву годину прелазног периода

			Електро крајина	Електро- Бијељина	Електро Добој	ЕД Пале	Електро- Херцеговина	УКУПНО
(1)	Потрошња укупна	(GWh)	1363.78	719.63	427.66	261.67	154.84	2927.58
(2)	Потрошња на 0.4 kV	(GWh)	1106.44	403.74	338.57	232.00	129.43	2210.18
(3)	Губици у 0.4 kV технички	(%)	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00
(4)	Губици у 0.4 kV не-технички	(%)	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
(5)	Губици у 10 i 35 kV	(%)	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
(6)	Губици 0.4 kV укупни	(%)	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00	16.00
(7)=(2)/(1-(6)/100)	Преузето за 0.4 kV	(GWh)	1317.19	480.64	403.06	276.19	154.08	2631.17
(8)	Потрошња на 10 kV	(GWh)	160.80	72.24	48.54	22.42	20.66	324.66
(9)	Губици 10 kV укупни	(%)	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00	4.00
(10)=(8)/(1-(9)/100)	Преузето за 10 kV	(GWh)	167.50	75.25	50.56	23.35	21.52	338.19
(11)	Потрошња на 35 kV	(GWh)	69.40	12.65	32.29	7.25	4.75	126.34
(12)	Губици у 35 kV	(%)	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20
(13)=(11)/(1-(12)/100)	Преузето у 35 kV	(GWh)	70.24	12.80	32.68	7.34	4.81	127.87
(14)	Потрошња на 110 kV	(GWh)	27.14	231.00	8.26	0.00	0.00	266.40
(15)	Губици у 110 kV	(%)	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
(16)=(7)+(10)+(13)+(14)	Потребно преузети	(GWh)	1582.07	799.70	494.56	306.88	180.41	3363.63
(17)=(7)+(10)+(13)	Потребно преузети без 110 kV	(GWh)	1554.93	568.70	486.30	306.88	180.41	3097.23
(18)=(16)-(1)	Губици укупни	(GWh)	218.29	80.07	66.90	45.21	25.57	436.05
(19)=(18)/(17)	Губици укупни	(%)	14.04	14.08	13.76	14.73	14.17	14.08
(20)	Губици не-технички	(%)	3.39	3.38	3.32	3.60	3.42	3.40
(21)	Губици технички	(%)	10.65	10.70	10.44	11.13	10.76	10.68
Кумулативни губици електричне енергије по напонским нивоима у дистрибутивној мрежи								
(22)	Губици 0.4 kV технички	(GWh)	158.06	57.68	48.37	33.14	18.49	315.74
(23)	Губици 0.4 kV не-технички	(GWh)	52.69	19.23	16.12	11.05	6.16	105.25
(24)	Губици 0.4 kV укупни	(GWh)	210.75	76.90	64.49	44.19	24.65	420.99
(25)	Губици 10 kV	(GWh)	6.70	3.01	2.02	0.93	0.86	13.53
(26)	Губици 35 kV	(GWh)	0.84	0.15	0.39	0.09	0.06	1.53
(27)	Укупни технички губици	(GWh)	165.61	60.84	50.78	34.17	19.41	330.80
(28)	Укупни не-технички губици	(GWh)	52.69	19.23	16.12	11.05	6.16	105.25
(29)	Укупни губици	(GWh)	218.29	80.07	66.90	45.21	25.57	436.05

На основу наведеног, предузећима која обављају дјелатност дистрибуције одобравају се издаци за надокнаду трошкова преузете енергије за оправдане дистрибутивне губитке од укупно 436,05 GWh.

Трошкови електричне енергије изгубљене у дистрибутивној мрежи дистрибутивна предузећа ће надокнадити путем тарифа у складу са дизајном дистрибутивне мрежне тарифе, односно тарифе за снабдијевање неквалификованих купаца, а по просјечној пондерисаној цијени електричне енергије на прагу електрана за неквалификоване купце.

Трошкови губитака енергије у преносној мрежи, као и трошкови преноса, НОС-а и помоћних услуга, по основу дистрибутивних губитака, обрачунати су у оквиру пренесених трошкова преносне мреже.

Фер вриједност регулативне основе: На формалној расправи сви подносиоци су се путем изјава својих заступника изјаснили да су сагласни да се цијена снабдијевања по потрошачу утврди за сва предузећа у истом износу, у висини просјечне цијене у захтјевима подносилаца, а да се разлика у тако утврђеном и одобреном / захтјеваном приходу дјелатности снабдијевања поравна на одобреном приходу дистрибутивне дјелатности.

Заступници подносилаца захтјева су дали изјаве да, према њиховом сазнању, у регулативну основу нису укључена средства која нису у у функцији дистрибуције електричне енергије. На основу накнадног изјашњења подносилаца захтјева по питању оправданости укључивања одређених средстава, чија листа им је уручена на формалној расправи, извршене су измјене укупне вриједности основних средстава. Укупна књиговодствена вриједност нелиценцираних основних средстава која су искључена по накнадном изјашњењу износи 37.585.187 КМ.

Чланом 18. Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку прописано је да РЕЕРС признаје нето вриједност сталних средстава у износу набавне вриједности, тржишне или фер вриједности, умањене за акумулисану амортизацију, и само за средства која се ефективно користе за обављање лиценциране дјелатности. У Прилогу А.2.1.2. Правилника ("Регулативна основа") наводи се да је нето вриједност потребних сталних средстава набавна или фер вриједност процијењена у складу са међународним стандардима и умањена за износ акумулисане амортизације.

Када се средства воде по ревалоризованој вриједности, фер вриједност средстава је утврђена процјеном. Међународни рачуноводствени стандарди, који су у примјени у РС, прописују да се средства воде по фер вриједности уважавајући начело обазривости, и да су предузећа дужна да врше анализу импаритета средстава.

У Извјештају независног ревизора Делoit д.о.о. о финансијским извјештајима подносилаца захтјева за 2004. годину наводи се да је извршена процјена надокнадивог износа основних средстава са стањем на дан 31.12.2004. године и по том основу евидентирани импаритетни губици од 263.866.000 КМ.

У својим захтјевима и прописаним обрасцима који се достављају уз захтјев, подносиоци су навели књиговодствену вриједност регулативне основе без умањења по основу импаритета, уз образложење да ће се нове фер вриједности укњижити по завршетку процјене вриједности имовине и капитала која је у току, са стањем на дан 01.01.2005. године. Подносиоци нису доставили никакву измјену и допуну захтјева у погледу фер вриједности средстава, нити су усагласили своје књиговодствене вриједности са подацима у ревизорским извјештајима.

Без обзира на извршену процјену, подносиоци захтјева су били дужни да примјењују прописе укључујући и међународне рачуноводствене стандарде који су у примјени у РС, а по MPC 16 и MPC 36, предузеће је дужно да врши анализу књиговодствене вриједности основних средстава и нематеријалних улагања у односу на надокнадиву вриједност, и да средства води по надокнадивој вриједности уколико је она нижа од књиговодствене. Према томе, ако је надокнадива вриједност сталних средстава по Извјештају независног ревизора на дан 31.12.2004. године мања од књиговодствене вриједности, онда се књиговодствена вриједност наведена у захтјеву подносиоца, не може признати као фер вриједност средстава. У складу са тим фер вриједност средстава се признаје умањена за импаритет који износи у просјеку 28% за грађевинске објекте и 26% за опрему за дистрибутивна предузећа у РС. Подешавања по основу импаритета извршена су за сва средства у групи грађевинских објеката и опреме у употреби у износу наведеном у Извјештају независног ревизора за свако предузеће, примјењујући исту стопу импаритета за сва средства дате групе. Притом је иста стопа примијењена и за средства која су искључена из регулативне основе приликом утврђивања њихове фер вриједности.

У погледу фер вриједности регулативне основе, подносиоци Електро-Бијељина и Електрокрајина дају коментар на утврђивање регулативне основе, да се уважи фер вриједност основних средстава, амортизације, а самим тим и импаритет према извјештају процјениоца КПМГ.

РЕЕРС оспорава овај приговор из два разлога. Утемељење за извршену процјену водитеља поступка је у Извјештају независног ревизора "Делоит" д.о.о. у којем је наведена стопа импаритета и фер вриједност основних средстава и утврђене фер вриједности са стањем на дан 31.12.2004. године. Приликом утврђивања регулативне основе, трошкова амортизације и поврата на капитал коришћене су вриједности наведене у том извјештају, који су потписала овлашћена лица подносиоца. Фер вриједност утврђена процјеном није ни достављена у тарифном поступку, нити су у регистрима основних средстава унесене потребне измјене у складу са рачуноводственим стандардима. Електро-Бијељина и Електрокрајина биле су дужне да своје финансијске евиденције ускладе са подацима наведеним у извјештају независне ревизије, а такође да врши анализу обезвређења средстава у складу са својом рачуноводственом политиком.

Процјениоца КПМГ је ангажован од стране подносиоца и осталих предузећа у саставу ЕРС-а, о чему су дате изјаве на формалној расправи. У тарифном поступку је више пута захтијевано да се достави извјештај о процјени од независног процјениоца, што до окончања тарифног поступка није учињено. Подаци достављени процјениоцу морају бити у сагласности са подацима који су достављени РЕЕРС-у и то у погледу свих елемената који утичу на фер вриједност. Подносиоци су дужни приказати фер вриједност у складу са извјештајем овлашћене ревизорске куће "Делоит" д.о.о, јер је ревизија финансијских извјештаја законска обавеза по члану 13. Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске, број 67/05), па подаци у финансијским евиденцијама морају бити усклађени са ревизорским извјештајем. Када управа прихвати процјену коју је извршио процјениоца, то постаје процјена управе и за њену поузданост, као и за примјену, одговора управе.

ИСА 540 став. 24 прописује да "Ревизор треба да изврши коначну оцјену солидности процјене на основу својих сазнања о пословању и закљачка о томе да ли је процјена конзистентна са другим ревизијским доказима прибављеним у току ревизије".

Анализу импаритета подносиоци могу сами извршити или наручити анализу независног процјенитеља, а док то не ураде, мјеродавне су вриједности наведене у ревидованом финансијском извјештају. До окончања тарифног поступка, Електро-Бијељина и Електрокрајина нису доставиле податке усклађене са подацима наведеним у ревидованом финансијском извјештају, нити су извршиле своју процјену која би дала неке друге резултате. Фер вриједност регулативне основе утиче и на друге елементе потребног прихода, као што је поврат на капитал, а на основу стања ревалоризационих резерви, што подносиоци нису ни доставили у тарифном поступку, нити у примједбама. ИАС 16, параграф 77. прописује: "Ако се ставке некретнина, постројења и опреме воде по ревалоризованим износима, потребно је објелоданити сљедеће: (е) књиговодствену вриједност сваке ревалоризоване ставке некретнина, постројења и опреме, која би била призната да се средства воде по набавној вриједности" (ф) ревалоризациони вишак, који указује на промјене у периоду и свако ограничење у расподјели његовог салда акционарима". Захтјев Електрокрајине да се усклади регулативна основа и износ поврата на капитал достављена је као коментар на извјештај водитеља поступка коју РЕЕРС не може уважити. Поред тога, вриједности утврђене процјеном управе такође подлијежу ревизији.

РЕЕРС одбацује примједбу на уважавање трошкова амортизације према процјени КПМГ из разлога што је приликом утврђивања основице за обрачун амортизације кориштена фер вриједност наведена у извјештају независног ревизора. Нове фер вриједности и рачуноводствене процјене које су резултирале другим стопама амортизације и већим трошковима амортизације не могу се уважити у овом тарифном поступку, јер потребни подаци нису благовремено достављени, а и накнадно достављени подаци не дају довољну основу РЕЕРС-у за правилну оцјену укупних ефеката извршене процјене на све елементе потребног прихода. ИАС 36 такође прописује начин обрачуна трошкова амортизације за обезвријеђено средство: "основица за амортизацију је набавна вриједност средства или неки други износ који представља замјену за набавну вриједност, исказана у финансијским извјештајима, умањена за резидуалну вриједност".

Донације у стална средства: За вриједност донираних средстава преузети су износи наведени у захтјевима подносилаца, усаглашени са извјештајем независне ревизије. За примљену вриједност донација умањује се регулативна основа, а годишња амортизација се преноси у приходе текуће године. У трошковима амортизације су укључени и трошкови амортизације донираних средстава, а разграничени приход је као посебна ставка укључен у остале приходе од лиценцираних средстава.

Бесплатно преузета средства од корисника мреже по основу учешћа грађана, локалних заједница или појединачних корисника, иако нису увијек евидентирана као донације, пошто у извјештају независне ревизије није наведена посебна квалификација на књиговодствено стање донација, у овом поступку се могу прихватити износи наведени у евиденцији подносилаца.

Нето садашња вриједност донација одобрена од основна средства износи 59.390.037 КМ, и то за Електрокрајину износе 5.266.672 КМ, за Електро-Бијељину 24.625.928 КМ, ЕД Добој 19.795.399 КМ, Електродистрибуцију Пале 6.154.395 КМ и Електро-Херцеговину 3.547.643 КМ.

Трајна обртна средства: Подносиоци су извршили обрачун потребних обртних средстава на бази података базне године, у којој су велику тежину имала потраживања од купаца. Међутим, интерним односима у Електропривреди Републике Српске тај терет је био равномјерно распоређен на производњу и

дистрибуцију, те су дистрибутивна предузећа финансирала само дио ненаплаћених потраживања од купаца.

За годину примјене цијена, тј. прву годину "прелазног периода" прорачун потребних обртних средстава је рађен на основу података подносилаца, умањен, односно увећан за све специфичне пословне промјене и стања базе године, као што су исправке кумулативних потраживања и кумулативних обавеза на основу једнократних одлука.

По дистрибутивним предузећима, са периодима везивања средстава од 60 дана за залихе материјала, 15 дана за потраживања од купаца умањена за обавезе према добављачима и 1 дан за готовину, обрачуната су укупна трајна обртна средства у износу од 9.685.000 КМ и то за Електробрајину у износу од 3.845.000 КМ, за Електро-Бијељину 1.814.000 КМ, за Електро Добој 2.103.000 КМ, за Електродистрибуцију Пале 1.017.000 КМ и за Електро-Херцеговину 906.000 КМ РЕЕРС утврђује регулативну основу средстава за обављање дјелатности дистрибуције електричне у износу од 509.602.000 КМ и то за Електробрајину 197.760.000 КМ, за Електро-Бијељину 96.269.000 КМ, Електро Добој 114.602.000 КМ, ЕД Пале 53.677.000КМ и Електро-Херцеговину 47.294.000 КМ.

Трошкови рада и одржавања дистрибутивне мреже: Основа за разматрање трошкова дистрибутивне дјелатности су подаци које су доставили подносиоци у својим захтјевима, прописаним обрасцима и пратећој документацији. У циљу правилне оцјене трошкова дистрибутивне мреже, РЕЕРС на основу зависности између основних техничких параметара дистрибутивне мреже и трошкова одржавања мреже, одобио трошкове рада и одржавања на основу упоредне анализе трошкова дистрибутивних предузећа.

На основу процијењене старости мреже одређени су проценти ради корекције трошкова одржавања због старости мреже у односу на најмање отписану мрежу, уважавајући аргумент заступника подносилаца да су већи трошкови одржавања за старију опрему, а релативна старост мреже у односу на најмање амортизовану мрежу је за Електробрајину 1,8%, за Електро-Бијељину 4,8%, Електро Добој 0%, Електродистрибуцију Пале 3,9% и Електро-Херцеговину 2,2%. Даље, РЕЕРС је за упоређивање узео у обзир трошкове рада и одржавања без амортизације, параметре дужине мреже, броја трафостаница, броја извода и броја прикључака који су преузети из техничких података подносилаца и утврђени коефицијенти међусобног односа и релативне тежине сваког параметра.

На основу свега наведеног оправдани трошкови одржавања мреже за базу годину за Електробрајину износе 26.830.000 КМ, за Електро- Бијељину 12.659.000 КМ, за Електро Добој 9.398.000 КМ, за Електродистрибуцију Пале 6.558.000 КМ и за Електро-Херцеговину 5.518.000 КМ.

На оправдане трошкове одржавања дистрибутивне мреже утврђене нормализацијом остварених трошкова појединачних предузећа, додати су процијењени трошкови одржавања због ширења мреже. За потребе утврђивања упоредивих трошкова рада и одржавања узет је у обзир пораст референтних параметара након базе године, према подацима подносилаца. Израчунати индекс по основу прираштаја је примијењен на трошкове за двије године.

На основу упоредне анализе основних параметара и структуре дистрибутивне мреже, РЕЕРС је одлучио да се трошкови рада и одржавања мреже одобре за свако предузеће на нивоу износа утврђеног наведеном анализом. Сама структура трошкова базе године подносилаца није посебно анализирана, али са овим параметрима су трошкови дјеломично сведени на упоредиве вриједности.

РЕЕРС задржава право да преиспита примијењене методе упоређења на бази ажурнијих података и утемељених анализа подносилаца о зависности трошкова од посматраних параметара мреже.

Трошкови активности које су резултирале одређеним приходом из пословне активности су укључене у трошкове базне године (активирање учинака, услуге мјерења, пројектовања и слично). Разлика између оправданих трошкова утврђених претходном анализом и остварених трошкова у базној години представља више или мање утрошена средства за нормалан рад и функционисање дистрибуције, прилагођен условима године примјене цијена.

Дакле, на основу свега наведеног, РЕЕРС је одобрио оправдане трошкове рада и одржавања (без амортизације) у износу од 63.251.706 КМ, а појединачно за дистрибуције: за Електрокрајину износ од 27.270.405 КМ, односно са корекцијом 28.247.292. КМ, за Електро-Бијељину 12.958.569 КМ, за Електро Добој 9.748.669 КМ, за Електродистрибуцију Пале 6.733.912 КМ и за Електро-Херцеговину 5.563.265 КМ.

Трошкови амортизације се укључују у потребни приход у износу утврђеном у складу са тарифном методологијом, обрачунати на фер вриједност основних средстава укључених у регулативну основу. Износ амортизације је израчунат примјеном стопе која резултира из просјечног преосталог употребног вијека основних средстава у употреби и фер вриједности наведене у извјештају независног ревизора, увећане за повећања по основу нове опреме, наведене у захтјевима подносилаца. На основу наведеног су израчунати трошкови амортизације и укупни износ од 34.804.481 КМ, а појединачно по дистрибуцијама, за Електрокрајину 12.643.775 КМ, за Електро-Бијељину 8.239.041 КМ, за Електро Добој 7.032.070 КМ, за Електродистрибуцију Пале 4.043.245 КМ, за Електро-Херцеговину 2.846.351 КМ.

Трошкови заједничких и општих послова: Подносиоци су идентификовали трошкове служби које обављају послове за дјелатности дистрибуције и снабдијевања, и друге дјелатности у предузећу, и у складу са примијењеним критеријумима распоредили одговарајући дио на дистрибутивну дјелатност. Ради правилне оцјене ове врсте трошкова, захтјеви подносилаца су упоређени међусобно и у односу на укупне оправдане трошкове рада и одржавања. С обзиром на наслијеђено стање и различиту организацију општих и заједничких послова дистрибутивних предузећа, одступање учешћа трошкова општих и заједничких послова у оправданим трошковима рада и одржавања, без амортизације, од $\pm 2\%$, РЕЕРС је одобрио трошкове општих и заједничких послова који се обављају у истом правном лицу у износу 10.427.000 КМ, а по дистрибуцијама: за Електрокрајину 4.260.000 КМ, за Електро-Бијељина 2.630.000 КМ, за Електро Добој 1.410.000 КМ, за Електродистрибуцију Пале 1.149.000 КМ и за Електро-Херцеговину 978.000 КМ

У тарифном поступку одржана је посебна формална расправа ради рјешавања заједничких питања за све подносиоце захтјева за одобрење цијене на прагу електране, на којој је, поред осталог, расправљано о обиму послова и трошковима послова које за регулисана предузећа обавља ЕРС. На основу достављених докумената и изјава заступника странака, утврђено је да је Електропривреда Републике Српке у фази реструктурирања, да и даље обавља послове управљања електроенергетским системом Републике Српске, продаје билансних вишкова електричне енергије, послове инвестиција и развоја, економске и финансијске послове у вези са заједничким приходом и управљањем новчаним током, правне

послове, а да у овом тренутку не може прецизно дефинисати коначан обим и врсту послова које ће обављати за предузећа у саставу Електропривреде Републике Српске.

РЕЕРС је размотрио и уважио наведене разлоге, као и чињеницу да је захтијевани приход ЕРС мањи од остварења у базној години, те одобрава износ од 5.672.000 КМ на име трошкова општих и заједничких послова који се у ЕРС обављају за предузећа у саставу Електропривреде Републике Српске. РЕЕРС је имао у виду чињеницу да је ЕРС поднијела захтјев и добила дозволу за обављање дјелатности трговине електричном енергијом, али никакво подешавање у висини и структури трошкова није извршено по том основу.

Поред тога, ЕРС је поднијела захтјев за признавање трошкова услуга секундарне регулације, губитака због преузимања електричне енергије на дистрибутивном нивоу од сусједних система, као и трошкове коефицијената и хаваријске енергије у укупном износу од 2.095.200 КМ.

РЕЕРС је одобрио на име трошкова секундарне регулације износ од 1.322.454 КМ, а на основу прорачуна трошкова секундарне регулације, преузетих од ДЕРК-а. Приход од тарифа из овог основа ће бити распоређен на субјект који ефективно врши секундарну регулацију.

По основу губитака због преузимања електричне енергије на дистрибутивном нивоу од сусједних система РЕЕРС је у укупне трошкове корисника дозволе за дистрибуцију и снабдијевање укључио износ од 415.800 КМ.

Трошкови коефицијената и хаваријске енергије нису одобрени као посебан трошак електроенергетског система, јер се они везују за набавку електричне енергије, односно РЕЕРС их је признао у нето ефекту кроз умањење одобрене просјечне цијене од осталих купаца у односу на тржишне цијене.

На основу наведеног, РЕЕРС одобрава трошкове рада ЕРС у захтијеваном износу од 5.672.000 КМ, који се алоцирају на сва предузећа у саставу Електропривреде Републике Српске сразмјерно њиховом одобреном потребном приходу од регулисане дјелатности производње, дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом. Трошкове секундарне ЕРС ће надокнадити из мрежне тарифе, односно од корисника дозвола за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом, све док буде пружао ту услугу.

Трошкови општих и заједничких послова одобрени су у укупном износу од 12.082.404 КМ, а појединачно по дистрибуцијама: за Електрокрајину у износу од 4.983.811 КМ, за Електро-Бијељину у износу од 2.967.340 КМ, за Електро Добој 1.675.626 КМ, за Електродистрибуцију Пале 1.333.057 КМ и за Електрохерцеговину 1.122.571 КМ.

Укупне трошкове дистрибутивних предузећа чине трошкови рада и одржавања, трошкови амортизације и резервисања и трошкови општих и заједничких послова који се обављају у предузећу и у другом правном лицу - Електропривреди РС а.д, а за које је РЕЕРС одобрио износ од 110.138.591 КМ, а појединачно за дистрибуције: за Електрокрајину 45.874.878 КМ, за Електро-Бијељину 24.164.949 КМ, за Електро Добој 18.456.365 КМ, за Електродистрибуцију Пале 12.110.213 КМ и за Електро-Херцеговину 9.532.186 КМ.

Поврат на капитал: У складу са тарифном методологијом и политиком РЕЕРС-а, предузећа која обављају електроенергетске дјелатности имају право на поврат капитала уложеног у средства којима обављају дјелатност. Поврат на капитал

треба да омогући предузећима да надокнаде издатке за камате на позајмљени капитал и принос на уложени власнички капитал за финансирање основних и трајних обртних средстава. У складу са ставом 5. члана 23. Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку, стопа поврата на власнички капитал у прелазном периоду не може бити виша од просјечне стопе поврата на позајмљени капитал. У правој години примјене тарифа, стопа поврата на власнички капитал треба да омогући предузећима добит из пословне активности, уколико трошкове рада и одржавања и губитке на мрежи сведу на ниво оправданих и одобрених издатака. Вриједност власничког и позајмљеног капитала у базној години укупно по дистрибуцијама износи 571.431.000 КМ, а појединачно за Електрокрајину 210.467.000 КМ, за Електро-Бијељину 96.393.000 КМ, за Електро Добој 145.232.000 КМ, за Електродистрибуцију Пале 60.350.000 КМ и за Електро Херцеговину 58.989.000 КМ. Добит предузећа се састоји од добити из прихода, и добити остварене директним преносом реализованих ревалоризационих резерви. У одобрени потребни приход укључује се износ поврата на власнички капитал обрачунат примјеном одобрене стопе на регулативну основу, умањен за дио који предузеће остварује директним преносом из ревалоризационих резерви у задржану добит, која на укупном нивоу дистрибуција износи 19.436.000 КМ, а појединачно, за Електрокрајину 7.909.000 КМ, за Електро-Бијељину 3.537.000 КМ, за Електро Добој 4.158.000 КМ, за Електродистрибуцију Пале 2.839.000 КМ и за Електро-Херцеговину 1.580.000 КМ. Износ за Електро-Херцеговину је утврђен корекцијом реализованог ревалоризационог вишка на просјечни ниво свих дистрибутивних предузећа. РЕЕРС је оцијенио да одређивање нултог износа поврата на власнички капитал из пословног резултата код Електродистрибуције Пале не даје праве сигнале управи, и да је потребно да РЕЕРС одобри поврат на власнички капитал сваком предузећу за обављење регулисане пословне активности који ће се исказати као добит у рачунима успјеха. Због тога је РЕЕРС одлучио да предузећу које по основу регулисане пословне активности има већи износ реализованог ревалоризационог вишка од износа одобреног поврата примјеном стопе од 4,5%, одобри поврат на власнички капитал из пословног резултата примјеном процента реализованог ревалоризационог вишка који остварује предузеће које обавља исту дјелатност и има највећи удио реализованог ревалоризационог вишка у поврату на власнички капитал. За дистрибутивну дјелатност, највећи удио реализованог ревалоризационог вишка у одобреном поврату на власнички капитал има "Електрокрајина" а.д. Бања Лука, 91,6%, те је за "Електродистрибуцију а.д. Пале" примиијењен овај проценат и одобрен поврат на власнички капитал у износу 196.000 КМ, односно укупни поврат у износу 292.165 КМ. По осталим дистрибуцијама одобрени поврат на капитал износи: за Електрокрајину 1.140.223 КМ, за Електро-Бијељину 1.061.592 КМ, за Електро Добој 999.341 КМ, за Електро-Херцеговину 552.380 КМ и укупно за све дистрибуције износи 4.045.702 КМ.

Остали приходи: У захтјевима подносилаца приказани су остали приходи на основу књиговодствене евиденције, усаглашене са ревизорским извјештајем, осим код Електро-Бијељине и Електрохерцеговине.

У захтјеву Електро-Бијељина наводи се да су остали приходи из пословне активности једнаки нули, а остварени су приходи од 10.683.000 КМ. Електро-Херцеговина у свом захтјеву наводи остале приходе од 1.444.000 КМ, иако је у билансу успјеха, ревизорском извјештају и другој документацији утврђено да остали пословни приходи износе 1.781.000 КМ. Због великог одступања по предузећима, остали приходи од лиценцираних средстава не могу се уједначити у кратком периоду. РЕЕРС је уважио приједлог сектора за тарифе да се одобрени

приходи од осталих активности "нормализују" на приближном нивоу између дистрибутивних предузећа и утврдио износ осталих прихода дистрибутивне дјелатности у висини 15% остварених прихода базне године и 20% оправданих трошкова рада и одржавања, те стварни износ разграниченог прихода од донација.

На тај начин остали приходи дистрибутивних предузећа износе: за Електрокрајину 6.860.885 КМ, за Електро-Бијељину 5.936.783 КМ, за Електро Добој 3.971.544 КМ, за Електродистрибуцију Пале 2.075.332 КМ и за Електро-Херцеговину 1.626.928 КМ, односно 32% мање него што је остварено у базној години. РЕЕРС оцјењује да се тиме омогућава корисницима дозволе за дистрибуцију електричне енергије да највећи дио својих ресурса усмјере на одржавање и унапређење мреже и подизање квалитета својих услуга.

У складу са заједничким становиштем подносилаца да се одступања прихода који ће остварити по основу тарифа од одобреног прихода дјелатности снабдијевања на основу процијењених трошкова наведених у захтјевима подносилаца изравна на приходу дистрибуције, утврђено је да су подносиоци захтјева процијенили приход од снабдијевања мање или више од прихода који ће остварити по тарифама РЕЕРС-а како слиједи: Електрокрајина ће наплатити 528.756 КМ више, Електро-Бијељина 384.561 КМ више, Електро Добој 733.319 КМ више, Електродистрибуција Пале 131.599 КМ мање и Електро-Херцеговина 28.812 КМ мање од процијењених трошкова снабдијевања.

РЕЕРС одобрава кориговани износ осталих прихода дистрибуције од 21.957.697 КМ, а појединачно за дистрибуције: Електрокрајина 7.389.641 КМ, Електро-Бијељина 6.321.344 КМ, Електро Добој 4.704.863 КМ, Електродистрибуција Пале 1.943.733 КМ и Електро-Херцеговина 1.598.116 КМ.

Разматрајући примједбу Електрокрајине да дио преносних средстава остаје у власништву дистрибутера и специфичности мреже Електрокрајине, као и чињеницу да је по основу осталих прихода за Електрокрајину предвиђен већи износ него у базној години, док је за сва друга предузећа предвиђено смањење осталих прихода, РЕЕРС одобрава за Електрокрајину трошкове на име прилагођавања и непредвиђених околности, односно смањења осталих прихода у износу од 2% одобрених трошкова предузећа.

Потребни приход Потребни приход дјелатности дистрибуције за подносиоце захтјева: Електро-Бијељина, Електро Добој, Електродистрибуција Пале, Електрокрајина и Електро-Херцеговина утврђен у складу са тарифном методологијом РЕЕРС-а чине оправдани издаци за: трошкове рада и одржавања 63.251.706 КМ, трошкове амортизације 34.804.484 КМ, трошкове општих и заједничких послова 12.082.404 КМ, трошкове надокнаде губитака електричне енергије у мрежи у износу 20.361.045 КМ, као и одобрени износ поврата на ангажована средства у укупном износу 4.045.702 КМ, умањено за приходе од осталих активности у износу од 21.957.697 КМ.

Одобрени потребни приход дистрибутивне дјелатности: На основу наведеног РЕЕРС је одобрио потребан приход дјелатности дистрибуције у укупном износу од 112.587.642 КМ, а појединачно за Електрокрајину 49.818.541 КМ, за Електро-Бијељину 22.643.856 КМ, за Електро Добој 17.874.895 КМ, за Електродистрибуцију Пале 12.569.837 КМ и за Електро-Херцеговину 9.680.513 КМ, којег чине:

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

Табела 7. Структура одобреног потребног прихода

	у КМ					
	Електро крајина	Електро- Бијељина	Електро- Добој	ЕД Пале	Електро Херцегов.	Укупно
Готовински трошкови рада и одржавања	28.247.292	12.958.569	9.748.669	6.733.912	5.563.265	63.251.706
Свега трошкови амортизације	12.643.775	8.239.041	7.032.070	4.043.245	2.846.351	34.804.481
Трошкови општих и заједничких послова	4.983.811	2.967.340	1.675.626	1.333.057	1.122.571	12.082.404
Трошкови мреже	45.874.878	24.164.949	18.456.365	12.110.213	9.532.186	110.138.591
Губици електричне енергије	10.193.080	3.738.658	3.124.052	2.111.192	1.194.063	20.361.045
Укупни трошкови	56.067.958	27.903.607	21.580.417	14.221.405	10.726.249	130.499.637
Износ поврата на капитал	1.140.223	1.061.592	999.341	292.165	552.380	4.045.702
Остали приход и корекција за приход снабдијевања	7.389.641	6.321.344	4.704.863	1.943.733	1.598.116	21.957.697
Потребни приход	49.818.541	22.643.856	17.874.895	12.569.837	9.680.513	112.587.642

РЕЕРС у овом тарифном поступку, услед недостатка података о трошковима које прекомјерна преузета енергија проузрокује у дистрибутивном систему, није утврдио приход од производње реактивне електричне енергије као одбитну ставку, те су у обрачуну укупних пренесених трошкова на дистрибуцију трошкови прекомјерно преузете реактивне енергије утврђени у износу једнаком приходу од прекомјерно преузете реактивне енергије.

На основу оцјене РЕЕРС-а о оправданим трошковима корисника дозволе за дистрибуцију електричне енергије, одобрени потребни приход сваког предузећа је већи од прихода који су остварили у базној години. Приход од енергије дистрибутивних предузећа, по ревизорском извјештају, укључује и приходе дјелатности снабдијевања, а за Електро-Бијељину и Електродистрибуцију Пале укључује приходе од производње електричне енергије у хидроелектранама.

Табела 8. Преглед остварених прихода у 2004. години и одобрених прихода електродистрибутивних предузећа

	Приход по основу енергије по ревизорском извјештају 2004..	Одобрени потребни приход дистрибуције и снабдијевања ¹	Одобрени приход за надокнаду дистрибутивних губитака	Укупно одобрено
	000 КМ	000 КМ	000 КМ	000 КМ
Електро крајина	34.398	43.210	10.193	53.404
Електро- Бијељина	17.367	20.415	3.739	24.154
Електро Добој	12.447	16.041	3.124	19.165
ЕД Пале	11.148	11.228	2.111	13.339
Електро -Херцеговина	8.002	8.895	1.194	10.090
Укупно снабдијевање	83.362	99.790	20.361	120.151

Алокација трошкова дистрибуције: Трошкови дистрибутивне дјелатности у висини одобреног потребног прихода се распоређују на категорије потрошње и групе купаца сразмјерно трошковима које проузрокују систему. Начин алокације зависи од расположивих података и заснива се на граничним трошковима (трошкови будућих промјена), или оствареним трошковима. Подносиоци су

¹ У одобрене приходе нису додати одобрени приходи производне дјелатности у износу 2.598.854 КМ за Електродистрибуцију Пале и 602.000 КМ за Електро-Бијељину.

предложили тарифу засновану искључиво на свом удјелу у тарифи за крајње купце, примијењеној као релативно учешће у сваком тарифном ставу. Да би провјерили основаност предложених различитих мрежних тарифа, Сектор за тарифе је урадио анализу граничног трошка. Гранични трошак по мјерном мјесту купца није израчунат, због недостатка потребних података.

Алокација трошкова на тарифне елементе извршена је према природи трошка, тако што су фиксни трошкови, а то су трошкови дистрибутивног капацитета, приписани тарифном елементу обрачунска снага, а варијабилни трошкови, а то су трошкови пренесене енергије утврђени као трошкови губитака електричне енергије у мрежи, приписани тарифном елементу активна електрична енергија. Трошкови везани за једно мјерно мјесто нису посебно идентификовани, због једногласног захтјева подносилаца на формалној расправи, а у складу са политиком постепених промјена из члана 116. Правилника.

Алокација трошкова дистрибуције на категорије потрошње: На основу израчунатих максималних мјесечних вршних неистовремених оптерећења израчунати су гранични трошкови дистрибутивног капацитета за све напонске нивое и извршена алокација потребног прихода на категорије потрошње. Гранични трошкови дистрибутивног капацитета израчунати су за двије дистрибуције (Електро-Бијељину и Електро Добој) и при томе су кориштени технички подаци из табела 1.0-Д до 1.5-Д и економски подаци из регистра основних средстава ових предузећа. За израчунавање граничне цијене 1 kW кориштен је трошак замјене новим за основна средства дистрибуција по напонским нивоима умјесто пројекција развоја. Гранични трошак дистрибутивног капацитета утврђен је на нивоу просјечног трошка за Електро-Бијељину и Електро Добој, као што је приказано табелама које слиједе.

Табела 9. Улазни подаци за израчунавање граничног трошка капацитета

Улазни подаци за израчунавање ЦЦР	Претпоставке
Цијена власничког капитала	4.50%
Структура капитала - власнички капитал	92.00%
Цијена туђих средстава	5.00%
Структура капитала - туђа средства	8.00%
Стопа пореза на добит	10.00%
Стопа пореза на додатну вриједност	17.00%
Период амортизације	35
Стопа инфлације	4%

На основу наведених улазних података и податка о трошковима улагања у дистрибутивни капацитет по напонским нивоима у предузећима на основу трошка замјене новим, израчуната је стопа годишње накнаде за поврат улагања (скраћено "ЦЦР") у повећање дистрибутивног капацитета за подмирење пораста оптерећења од 1 kW.

Трошкови потребни да се подмири додатно оптерећење, сведени на годишњи износ потребног прихода како би се улагање надокнадило кроз тарифу су дугорочни гранични трошкови капацитета.

Табела 10. Израчунавање граничног трошка дистрибутивног капацитета

Израчунавање улагања за додатни kW (подаци Електро Бијељине)	на 35 kV		
	на 35 kV	на 10 kV	на 0,4 kV
Улагање у ТС виши НН/дати НН (на бази трошка замјене новима)	0	20.999.593	63.730.220
Улагање у ДВ датог НН	16.982.000	37.464.372	162.919.940

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

Свега улагање у мрежу датог НН	16.982.000	58.463.965	226.650.160
Вршна снага свих купаца напајаних са датог НН	94.867	132.592	114.959
Цијена повећања капацитета за 1 kW прикључне снаге	179.01	440.93	1.971.58
Трошкови рада и одржавања мреже ²	2.449.000	5.493.000	5.295.000
Цијена рада и одржавања капацитета по 1 kW прикључне снаге	25,82	41,43	46,06
Израчуната номинална стопа годишње накнаде (ЦЦР)	17,80%	12,78%	5,72%
Нивелисани номинални гранични трошак	31,86	56,36	112,78

Израчунавање улагања за додатни kW (подаци Електро-Добоја)			
	на 35 kV	на 10 kV	на 0,4 kV
Улагање у ТС виши НН/дати НН (на бази трошка замјене новима)	0	12.197.210	38.606.971
Улагање у ДВ датог НН	13.254.965	30.005.708	88.324.390
Свега улагање у мрежу датог НН	13.254.965	42.202.918	126.931.361
Вршна снага свих купаца напајаних са датог НН	69.550	85.686	77.234
Цијена повећања капацитета за 1 kW прикључне снаге	190.58	492.53	1.643.46
Трошкови рада и одржавања мреже	1.107.000	3.243.000	5.201.000
Цијена рада и одржавања капацитета по 1 kW прикључне снаге	15,92	37,85	67,34
Израчуната номинална стопа годишње накнаде	11,73%	11,07%	7,48%
Нивелисани номинални гранични трошак	22,36	54,51	122,94

Приликом алокације потребног прихода по напонским нивоима примијењен је кумулативни принцип, односно тарифа за корисника на нижем напонском нивоу укључује и припадајући дио трошкова коришћења мреже на вишим напонским нивоима.

Кумулативни трошкови за ниже напонске нивое утврђени су на основу стварне структуре мреже, по подацима које су доставили подносиоци захтјева. Сектор за тарифе је из једнополних шема дистрибутивних подручја и достављених табела утврдио да је снага трансформатора 110/35 kV 715 MVA, а 110/10 kV 728 MVA, што значи да је за кориснике прикључене на 10 kV намијењено 50% капацитета 35 kV, а других 50% се напаја директно са ТС 110/10 kV. Корисници на 0,4 kV су у 99% случајева напајани са 10/0,4 kV (снага трансформатора 110/0,4 је свега 49 MVA). У складу са тим је корисницима на напонском нивоу 10(20,6) kV приписано 50% трошка капацитета напонског нивоа 35 kV. Корисницима на 0,4 kV је приписано 99% трошка капацитета напонског нивоа 10 kV и 1% напонског нивоа 35 kV за директно напајање са тог нивоа.

Цијена дистрибутивног капацитета је утврђена усклађивањем потребног прихода дистрибуције са приходом по граничном трошку, примјеном коефицијента корекције на гранични трошак капацитета сваке категорије.

За кориснике којима се снага мјери, цијена дистрибутивног капацитета (цијена обрачунске снаге) једнака је овако утврђеној цијени.

За купце којима се снага не мјери, цијена дистрибутивног капацитета утврђена на наведени начин, распоређена је корисницима на сљедећи начин: израчунато је

² Подаци преузети из табеле Е захтјева ОБ.01.03.Д

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у
Републици Српској

вријеме коришћења као у табели 36, па је дио трошкова капацитета сразмјеран коефицијенту искоришћења дате категорије распоређен на кориснике у тој категорији. Остатак трошкова капацитета је изражен у енергији.

На основу утврђених вриједности за обрачунске елементе и утврђеног потребног прихода дистрибуција у који су укључени и трошкови дистрибутивних губитака, РЕЕРС је утврдио тарифне ставове за кориснике дистрибутивних система.

Табела 11. Алокација трошкова на бази граничног трошка

	Средњи нивелисани ГТ	Кумулативни ГТ	Приход по граничном трошку	Одобрени потребни приход за мрежу	Цијена обрачунске снаге	Потребни приход за губитке енергије	Цијена губитака енергије	Укупни потребни приход
	КМ/kWh	КМ/kWh	КМ	КМ	КМ/kW	КМ	КМ/kWh	КМ
35 kV	27,11	27,11	792.016	601.793	2,22	71.651	0,0005671	673.444
10 kV	55,43	68,99	5.938.232	4.512.012	4,47	631.656	0,0019456	5.143.668
0,4 kV О.П. мј.с.³	117,86	186,43	9.371.614	7.120.779	11,17	1.546.211	0,0088942	8.666.990
Јавна расвјета	117,86	186,43	2.383.475	1.811.022	17,40	311.956	0,0088942	2.122.978
О.П. нмј.с.	117,86	186,43	16.514.390	12.548.032	5,74	2.856.827	0,0088942	15.404.859
Домаћинства	117,86	186,43	86.379.142	65.632.958	3,15	14.942.744	0,0088942	80.575.702
УКУПНО			121.378.869	92.226.596		20.361.045		112.587.641

³ ОПмј.с. остала потрошња са мјерењем снаге, ОПнмј.с. остала потрошња којој се снага не мјери

Табела 12. Утврђивање цијене дистрибуције електричне енергије

Категорија потрошње	Трошкови дистрибутивне мреже	Цијена дистрибутивне мреже	Цијена дистрибутивне мреже коригована на основу степена искориштења		Трошкови губитака енергије	Цијена дистрибутивних губитака	Одобрени приход дистрибуције	Цијене дистрибуције електричне енергије	
	КМ	КМ/кВ	КМ/кВ	КМ/кВh	КМ	КМ/кВh	КМ	КМ/кВ	КМ/кВh
35 кВ	601.793	2,2235	2,2235		71.651	0,000567	673.444	2,2235	0,000567
10 кВ	4.512.012	4,4656	4,4656		631.656	0,001946	5.143.668	4,4656	0,001946
О.П. мј.с.	7.120.779	11,1697	11,1697		1.546.211	0,008894	8.666.990	11,1697	0,008894
Јавна расвјета	1.811.022	17,3958		0,051634	311.956	0,008894	2.122.978		0,060528
О.П. нмј.с.	12.548.032	5,7366	2,3745	0,022896	2.856.827	0,008894	15.404.859	2,3745	0,031790
Домаћинства	65.632.958	3,1481	1,3181	0,022896	14.942.744	0,008894	80.575.702	1,3182	0,031790
Укупно	92.226.596				20.361.045		112.587.641		

Снабдијевање

Како су трошкови функције снабдијевања из захтјева подносилаца процијењени на основу трошкова зарада и припадајућих материјалних трошкова запослених на фактурисању, обрачуну и наплати, РЕЕРС је просјечни трошак снабдијевања по мјерном мјесту купца утврдио на основу просјечних процијењених трошкова базне године који укупно износе 5.521.000 КМ.

Захтјев подносилаца за повећање оперативних трошкова није прихваћен, јер је функција фактурисања, обрачуна и наплате постојала и до сада и њени укупни трошкови су били укалкулисани у трошкове предузећа.

С обзиром да се ради о процјени и о првој години прелазног периода, уважена је предложена алокација за свако предузеће, а с обзиром да су за обављање предвиђених активности у базној години били укалкулисани сви трошкови, нема основа за повећање материјалних трошкова.

Захтјев подносилаца за признавање трошкова резервисања за ненаплатива потраживања није документован у складу са чланом 71. став 2. Правилника, те се не може прихватити као оправдан.

Регулативна основа подносилаца заснива се на трајним обртним средствима. Обрачун потребних трајних обртних средстава је одобрен на основу захтјева подносилаца и прорачуна наведених у извјештају водитеља поступка. Потребна трајна обртна средства за финансирање потраживања од купца утврђена су на основу планиране продаје електричне енергије крајњим купцима и обавеза за преузету енергију према производним предузећима и за обавезе за коришћење преносне и дистрибутивне мреже.

Подносиоци нису доставили податке о изворима финансирања трајних обртних средстава, те је процијењено да се финансирају из власничког капитала. На овако утврђену регулативну основу која за Електрокрајину износи 4.709.000 КМ, за Електро-Бијељину 2.155.000 КМ, за Електро - Добој 1.349.000 КМ, за Електродистрибуцију Пале 953.000 КМ и за Електро-Херцеговину 703.000 КМ обрачуната је стопа поврата од 4.5%.

Уважавајући ставове заступника (процијењени просјечни трошак снабдијевања по мјерном мјесту купца 11.00 КМ) на формалној расправи, да је процјена трошкова функције снабдијевања обухватила само директне трошкове запослених, РЕЕРС је одобрио да се у првој години примјене тарифа утврди просјечан трошак по мјерном мјесту од 15,00 КМ годишње, и за купце на средњем и високом напону у висини 0.25% вриједности испоручене енергије.

РЕЕРС одобрава потребни приход корисника дозволе за дјелатност снабдијевања у укупном износу У 7.563.811 КМ. Разлика између прихода и трошкова које су подносиоци алоцирали на дјелатност снабдијевања и прихода који остварују из тарифа за неквалификоване купце поравнат је на трошковима дистрибутивне дјелатности, као одбитна или додатна ставка осталих прихода.

Табела 13. Одобрене цијене снабдијевања алоциране на тарифне елементе и категорије потрошње

Категорија потрошње	Број потрошача	Цијена снабдијевања по купцу	Трошкови снабдијевања по купцу	Цијена снабдијевања по промету	Трошак снабдијевања по промету	Одобрени трошак снабдијевање	Одобрена цијена снабдијевања	
		КМ/купцу/ мјесечно	КМ	%	КМ	КМ	КМ/kW	КМ/kWh
110 kV	7	1,25	105	0,25	39.460	39.565	0,016790	0,000122
35 kV	29	1,25	435	0,25	19.719	20.154	0,016952	0,000123
10 kV	432	1,25	6.480	0,25	60.162	66.642	0,025213	0,000127
О.П. мј.с.	1.359	1,25	20.385	0,00	0	20.385	0,031976	0,000000
ЈР	813	1,25	12.195	0,00	0	12.195	0,000000	0,000348
О.П. нмј.с.	36.456	1,25	546.840	0,00	0	546.840	0,249245	0,000000
Домаћинства	457.202	1,25	6.858.030	0,00	0	6.858.030	0,332767	0,000000
110 kV	7		105		39.460	39.565		
Дистрибуција	496.291		7.444.365		79.881	7.524.246		
Укупно	496.298		7.444.470		119.341	7.563.811		

Трошкови дистрибуције електричне енергије и пренесени трошкови на корисника дозволе за дистрибуцију електричне енергије:

Тарифни ставови за кориснике дистрибутивних система утврђени су на основу трошкова дистрибуције електричне енергије, и припадајућег алоцираног дијела трошкова који се преносе на дистрибутивна предузећа по основу преузимања електричне енергије из преносне мреже, на основу Одлуке Државне регулаторне комисије за електричну енергију БиХ (у даљем тексту: ДЕРК) и трошкова помоћних услуга прорачунатих у складу са тарифном методологијом ДЕРК-а.

Трошкови дистрибутивне мреже, укључујући трошкове губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи, алоцирани на тарифне елементе и категорије потрошње, утврђени су у сљедећим износима:

Табела 14. Алокација трошкова дистрибутивне мреже

Категорија потрошње	Одобрени трошкови дистрибут. капацитета	Одобрени трошкови губитака енергије	Цијене дистрибуције	
			КМ	КМ
Корисници на 35 kV	601.793	71.651	2,2235	0,000567
Корисници на 10 kV	4.512.012	631.656	4,4656	0,001946
Корисници на 0,4 kV са мјерењем снаге	7.120.779	1.546.211	11,1697	0,008894
Јавна расвјета	1.811.022	311.956		0,060528
Корисници на 0,4 kV без мјерења снаге ("Остала потрошња")	12.548.032	2.856.827	2,3745	0,031790
Домаћинства	65.632.958	14.942.744	1,3182	0,031790
Укупно	92.226.596	20.361.045		

Трошкови преносне мреже, трошкови рада Независног оператора система, трошкови помоћних услуга и трошкови преносних губитака, односно припадајуће цијене преузете од ДЕРК-а, алоцирани на категорије потрошње по напонским нивоима, заједно са цијенама кориштења дистрибутивне мреже, чине цијене кориштења електроенергетске мреже (мрежарину) за купце електричне енергије у Републици Српској.

Учешће цијене кориштења преносне мреже за кориснике дистрибутивних система одређено је на бази јединичне цијене од 0,0098 КМ/kWh преузете активне електричне енергије из мреже преноса, утврђене Одлуком ДЕРК-а број 04-28-248-37/05 од 21.03.2006. године.

Учешће цијене услуга Независног оператора система за кориснике дистрибутивних система одређено је на бази јединичне цијене од 0,000343 КМ/kWh преузете активне електричне енергије из мреже преноса, утврђене Одлуком ДЕРК-а број 04-28-232-33/05 од 28.12.2005. године.

Учешће цијене прекомјерно преузете реактивне електричне енергије за кориснике дистрибутивних система одређено је на бази прорачуна ДЕРК-а по цијени од 0,00852

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

КМ/kVArh укупно прекомјерно преузете реактивне електричне енергије из преносне мреже.

Учешће трошкова обезбјеђења резерве снаге за секундарну регулацију за кориснике дистрибутивних система одређено је на бази прорачуна ДЕРК-а у износу од 1.383.516 КМ, односно 0,000415 КМ/kWh преузете активне електричне енергије из преносне мреже.

Учешће цијена преносних губитака за кориснике дистрибутивних система одређено је на бази јединичних цијена производње електричне енергије на прагу електране у Републици Српској, у износу 0,001975 КМ/kWh електричне енергије преузете из преносне мреже. У овом прорачуну кориштене су просјечне пондерисане цијене електричне енергије на прагу електрана за неквалификоване купце електричне енергије.

Укупни трошкови и цијене електроенергетске мреже алоцирани на категорије потрошње корисника дистрибутивних система по тарифним елементима су сљедећи:

Табела 15. Алокација трошкова дистрибутивне и преносне мреже

Категорија потрошње	Трошкови мреже		Укупна цијена мреже	
	КМ	КМ/kW	КМ/kWh	КМ/kVArh
Корисници на 35 kV	2.310.762	6,1378	0,0026	0,0209
Корисници на 10 kV	10.406.163	7,5198	0,0040	0,0248
Корисници на 0,4 kV са мјерењем снаге	12.455.204	13,1890	0,0113	0,0355
Јавна расвјета	2.745.111	0,0000	0,0783	0,0000
Корисници на 0,4 kV без мјерења снаге ("остала потрошња")	20.293.051	3,1295	0,0414	0,0355
Домаћинства	105.439.068	1,7374	0,0414	0,0000
Укупно трошкови за кориснике на дистрибутивној мрежи	153.649.488			

Трошкови снабдијевања неквалификованих купаца и пренесени трошкови на корисника дозволе за дистрибуцију и снабдијевање неквалификованих купаца електричном енергијом:

Неквалификовани купци се снабдијевају електричном енергијом по цијенама које треба да надокнаде све трошкове електроенергетског система настале у сврху обезбјеђења испоруке електричне енергије на начин и под условима по којима се купци снабдијевају.

РЕЕРС је утврдио тарифне ставове за неквалификоване купце алокацијом трошкова производње електричне енергије, трошкова дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом, трошкова преноса електричне енергије и губитака у преносној мрежи, трошкова рада Независног оператора система и трошкова

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

обезбјеђења помоћних услуга на категорије потрошње и групе купаца и на тарифне елементе, укључујући сезонско и дневно временско диференцирање.

РЕЕРС је утврдио учешће цијене производње електричне енергије у тарифи за неквалификоване купце на бази просјечне пондерисане цијене за неквалификоване купце у износу од 0.04669 KM/kWh електричне енергије на прагу свих електрана производних предузећа у Републици Српској која учествују у снабдијевању тарифних купаца у систему обавезе јавне услуге. Удио сваког производног предузећа у Републици Српској у производњи електричне енергије за снабдијевање тарифних купаца у систему обавезе јавне услуге, који се користи за утврђивање тарифа за неквалификоване купце, одређује се као једнак пропорционални износ укупне производње сваког производног предузећа којим се обезбјеђује снабдијевање свих тарифних купаца у Републике Српске у количинама утврђеним у Електроенергетском билансу Републике Српске за 2006. годину.

Табела 16. Алокација трошкова производње за тарифне купце

Категорија потрошње	Планирана потрошња	Одобрена цијена производње	Трошкови производње
	kWh	KM/kWh	KM
Корисници на 110 kV	266.400.000	0,04669	12.439.390
Корисници на 35 kV	126.337.835	0,04669	5.899.270
Корисници на 10 kV	324.658.848	0,04669	15.159.752
Корисници на 0,4 kV са мјерењем снаге	173.845.439	0,04669	8.117.610
Јавна расвјета	35.074.193	0,04669	1.637.769
			0
Корисници на 0,4 kV без мјерења снаге ("остала потрошња")	321.202.133	0,04669	14.998.343
Домаћинства	1.680.059.963	0,04669	78.449.403
Укупно 110 kV	266.400.000		12.439.390
Дистрибуција	2.661.178.411		124.262.147
Укупно	2.927.578.411		136.701.537

Учешће трошкова коришћења дистрибутивне мреже у тарифи за неквалификоване купце утврђено је у износу 112.587.641 KM, којег чине трошкови дистрибутивног капацитета у износу 92.226.596 KM и трошкови губитака електричне енергије у дистрибутивној мрежи у износу 20.361.045 KM.

Учешће цијене кориштења преносне мреже и услуга Независног оператора система у тарифи за неквалификоване купце одређено је на бази јединичних цијена утврђених Одлуком Државне регулаторне комисије за електричну енергију БиХ број 04-28-248-37/05 од 21.03.2006. године.

Цијене прекомјерно преузете реактивне енергије из преносне мреже, цијене резерве снаге за секундарну регулацију одређене су на бази прорачуна ДЕРК-а.

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

Цијена електричне енергије за надокнаду губитака у преносној мрежи одређени су на бази цијена на прагу електране за неквалификоване купце.

Табела 17. Трошкови преноса, НОС-а и помоћних услуга у тарифи за неквалификоване купце

Категорија потрошње	Пренесени трошкови Преноса, НОС-а и помоћних услуга	Цијена Преноса, НОС-а и помоћних услуга			Прекомјерно преузета реактивна енергија	
	КМ	КМ/kW	КМ/kWh	КМ	КМ/VArh	
110 kV	3.344.651	6,617	0,001997	317.418	0,01704	
35 kV	1.314.762	3,914	0,002021	322.556	0,02086	
10 kV	3.761.323	3,054	0,002080	1.501.171	0,02478	
О.П. м.с.	1.700.611	2,019	0,002377	2.087.603	0,03548	
ЈР	622.133	0,000	0,017738	0	0,00000	
О.П. нм.с.	4.753.525	0,7550	0,009657	134.666	0,03548	
Домаћинства	24.863.495	0,4192	0,009657	0	0,00000	
110 kV	3.344.651			317.418		
Дистрибуција	37.015.850			4.045.997		
Укупно	40.360.500			4.363.415		

Цијена услуга снабдијевања утврђује се у износу 15 КМ по крајњем купцу годишње, односно 1,25 КМ по купцу мјесечно за све неквалификоване купце, и 0,25% укупних трошкова испоручене електричне енергије на име трошкова уговарања, администрирања уговора и платних трансакција за крајње купце на средњем и високом напону из категорије потрошње на 110 kV, 35 kV, 10 kV (20 kV, 6 kV). Цијене услуга снабдијевања у тарифи за неквалификоване купце алоциране су на тарифне елементе обрачунска снага и активна електрична енергија.

Укупни трошкови дјелатности производње, преноса, дистрибуције и снабдијевања неквалификованих купаца електричне енергије у Републици Српској, алоцирани на тарифне елементе и категорије потрошње, ради утврђивања трошкова испоруке и снабдијевања неквалификованих купаца електричном енергијом, дати су у сљедећој табели:

Табела 18. Алокација трошкова и одобрени приходи од тарифа за електричну енергију за неквалификоване купце

Категорија потрошње	Цијена производње	Цијена дистрибуције		Цијена снабдијевања		Пренесена цијена Преноса, НОС-а и помоћних услуга		Цијена прекомјерно преузете реактивне енергије	ОДОБРЕНИ ПРИХОД ОД НЕКВАЛИФИКОВА НИХ КУПАЦА
		КМ/кWh	КМ/кWh	КМ/кWh	КМ/кWh	КМ/кWh	КМ/кWh		
110 kV	0,04669	0,00000	0,00000	0,01679	0,00012	6,61703	0,00200	0,01704	16.141.024
35 kV	0,04669	2,22349	0,00057	0,01695	0,00012	3,91426	0,00202	0,02086	8.230.186
10 kV	0,04669	4,46559	0,00195	0,02521	0,00013	3,05422	0,00208	0,02478	25.632.557
О.П. мј.с.	0,04669	11,16974	0,00889	0,03198	0,00000	2,01930	0,00238	0,03548	20.593.199
Јавна расвјета	0,04669		0,06053	0,00000	0,00035	0,00000	0,01774	0,00000	4.395.075
О.П. нмј.с.	0,04669	2,37452	0,03179	0,24925	0,00000	0,75503	0,00966	0,03548	35.836.583
Домаћинства	0,04669	1,31821	0,03179	0,33277	0,00000	0,41915	0,00966	0,00000	190.746.630

110 kV	16.141.024
Дистрибуција	285.435.881
Укупно	301.576.905

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

Приликом утврђивања тарифних ставова за крајње купце из групе домаћинства и групе остала потрошња без мјерења снаге РЕЕРС примјењује начело постепености промјена у циљу избјегавања драстичних промјена тарифа у једном тарифном поступку. Усклађивање прихода по основу тарифних ставова за групе крајњих купаца и трошкова електричне енергије које поједине групе купаца проузрокују потрошњом електричне енергије провешће се у прелазном периоду на начин који обезбјеђује примјену начела постепености.

Поравнање прихода од тарифа са одобреним потребним приходом корисника дозволе за дистрибуцију и снабдијевање: У складу са одредбама Правилника о тарифној методологији и тарифном поступку, тарифни ставови за кориснике дистрибутивних система и тарифни ставови за неквалификоване купце електричне енергије у Републици Српској су јединствени и једнако се примјењују. Чланом 115. а поближе описано у Прилогу А.1. Правилника, механизам уједначавања за дистрибутивна предузећа има за циљ да омогући да предузећа остваре одобрени потребни приход, у условима када предузећа имају различите трошкове мреже у односу на просјечне трошкове на основу којих је РЕЕРС утврдио јединствене тарифне ставове за све кориснике дистрибутивних система и све крајње купце електричне енергије у Републици Српској.

На основу својих овлашћења из члана 23. Закона и члана 115. Правилника, а уважавајући становиште подносилаца захтјева да се поравнање прихода оствареног примјеном тарифних ставова и одобреног потребног прихода врши преко ЕРС, као и чињеницу да је електроенергетски биланс Републике Српске у 2006. години у оквиру потрошње крајњих купаца по дистрибутивним предузећима обухватио укупну потрошњу, односно да нема квалификованих купаца, РЕЕРС је донио одлуку да се поравнање прихода у 2006. години врши примјеном коефицијената на укупно пренесене трошкове на корисника дозволе за дистрибуцију и снабдијевање, тј. на пренесеним трошковима производње и преноса.

Укупни пренесени трошкови производње и преноса на кориснике дозволе за дистрибуцију и снабдијевање, према достављеним подацима у захтјевима подносилаца, електроенергетском билансу и подацима и чињеницама утврђеним у току формалне расправе, а изложеним у овом образложењу износе 196.999.928 КМ.

Табела 19. Пренесени трошкови на дистрибуцију и снабдијевање

У КМ

	Електро крајина	Електро- Бијељина	Електро Добој	ЕД Пале	Електро - Херцеговина	Укупно
Вриједност испоручене енергије (производња)	63.680.898	33.602.665	19.969.330	12.218.482	7.230.162	136.701.537
Свега трошкови на преносном нивоу	19.828.423	8.760.771	6.198.466	2.996.335	2.153.350	39.937.345
За дистрибутивне губитке	10.193.080	3.738.658	3.124.052	2.111.192	1.194.063	20.361.045
Укупно пренесени трошкови	93.702.401	46.102.094	29.291.849	17.326.009	10.577.575	196.999.928

Примјеном јединственог тарифног система и тарифних ставова за крајње купце у Републици Српској, корисници дозволе за дистрибуцију и снабдијевање неквалификованих купаца у Републици Српској на основу билансиране потрошње

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у Републици Српској

треба да обрачунају и наплате од неквалификованих купаца износе који су већи или мањи од одобреног потребног прихода.

Табела 20. Утврђивање разлике између одобреног прихода и обрачунаог прихода од а неквалификованих купаца примјеном прописаних тарифних ставова

	У КМ					
	Електро крајина	Електро- Бијељина	Електро Добој	ЕД Пале	Електро - Херцеговина	Укупно
Приход од тарифа	145.077.748	64.405.094	45.528.313	29.907.614	16.740.121	301.658.890
Потребни приход	139.150.721	67.475.227	46.081.136	29.105.609	19.757.773	301.570.467
Разлика	5.927.026	-3.070.133	-552.823	802.005	-3.017.653	88.423

Да би сваки корисник дозволе остварио одобрени потребни приход, РЕЕРС је одредио да се поравнање одобреног потребног прихода са приходом обрачунаог примјеном прописаних тарифних ставова за неквалификоване купце електричне енергије врши путем коефицијената за поравнање.

Коефицијенти се примјењују на укупне пренесене трошкове на корисника дозволе за дистрибуцију и снабдијевање крајњих купаца електричном енергијом.

Табела 21. Коефицијенти за поравнање између предузећа

	У КМ					
	Електро крајина	Електро- Бијељина	Електро Добој	ЕД Пале	Електро - Херцеговина	Укупно
1. ПРЕНЕСЕНИ ТРОШКОВИ	93.702.401	46.102.094	29.291.849	17.326.009	10.577.575	196.999.928
2. РАЗЛИКА ЗА ПОРАВНАЊЕ	5.927.026	-3.070.133	-552.823	802.005	-3.017.653	
3. КОЕФИЦИЈЕНТ (2)/(3)	1,06	0,93	0,98	1,05	0,71	

У прелазном периоду примјене Правилника, док се не испуне сви прописани услови, РЕЕРС је утврђивао чињенице на основу података која су достављала и образлагала електроенергетска предузећа, уважавајући чињеницу да је електроенергетски сектор у Републици Српској у фази реструктурирања у коме је предузећима која обављају електроенергетске дјелатности омогућено одређено вријеме за прилагођавање условима регулације.

РЕЕРС ће у складу са чланом 32. и 113. Закона о електричној енергији, општим актима РЕЕРС-а, као и условима почетне дозволе за обављање дјелатности дистрибуције и снабдијевања неквалификованих купаца електричном енергијом, од подносилаца захтјева захтијевати достављање одређених података и информација. Подносиоци захтјева су дужни поступати по захтјевима РЕЕРС-а за достављање информација, чиме ће допринијети да се употпуни чињенично стање, на основу којег ће се објективније цијенити оправданост и алокација трошкова. Тако ће се подносилац захтјева континуирано припремати за наредни тарифни поступак, како не би трпио штетне посљедице недостављања комплетних података, захтјеваних од РЕЕРС-а.

У целокупном тарифном поступку, водило се рачуна и о постепеном увођењу међународно прихваћене регулаторне праксе и постепеног увођење општеприхваћених међународних стандарда, како би се избјегле изненадне и драстичне промјене тарифа у прелазном периоду регулације тржишта електричне енергије у Републици Српској.

Рјешење о утврђивању цијене за дистрибуцију и снабдијевање електричном енергијом у
Републици Српској

Трошкови и други елементи потребног прихода прописани тарифном методологијом РЕЕРС-а и одобрени у овом поступку бити ће предмет провјере у складу са одредбама Правилника, као и прилагођавања након што РЕЕРС донесе Регулаторни контни оквир.

Приликом одлучивања РЕЕРС је имао у виду и чињеницу да се тарифни купци снабдијевају електричном енергијом у систему јавне услуге, како је то прописано чланом 51. Закона, да је условима издате дозволе подносиоцу захтјева та обавеза одређена, у оквиру које је исти дужан да својим купцима обезбједи електричну енергију, што је могуће економичније. Обавеза јавне услуге подразумијева и сигурност снабдијевања, редовност и квалитет услуге и цијену, укључујући и заштиту крајњих купаца, како је то прописано чланом 3. Директива о правилнима унутрашњег тржишта електричне енергије 2003/54/ЕС.

На основу свега изложеног, РЕЕРС је утврдио потребни приход за обављање дјелатности дистрибуције и снабдијевања електричном енергијом подносиоца захтјева, као што је то наведено у тачки 1. диспозитива овог рјешења, а на основу члана 23. алинеја 3. Закона и члана 56. Правилника.

Тачка 2. и 3. диспозитива овог рјешења темељи се на одредби члана 8-27 Правилника.

Тачка 4. диспозитива овог рјешења темељи се на одредби члана 77. Правилника.

Тачка 5. и 6. диспозитива овог рјешења темељи се на одредби члана 115. Правилника.

Тачка 7. диспозитива овог рјешења темељи се на одредби члана члана 102. Правилника.

Ово рјешење је коначно, како је наведено у тачки 8. диспозитива овог рјешења, а на основу члана 29. Закона. На основу истог члан се темељи и поука о правном лијеку.

Тачка 9. диспозитива овог рјешења темељи се на одредби члана 34. Закона и члана 20. Статута Регулаторне комисије за електричну енергију Републике Српске, којим је прописано да се одлуке и рјешења Регулатора објављују у Службеном гласнику Републике Српске. С обзиром да је образложење рјешења преобимно, у циљу економичности поступка, у Службеном гласнику објављује се увод и диспозитив са назнаком предсједника колегијалног органа као доносиоца рјешења, а комплетно рјешење доставља се учесницима у поступку, објављује на огласној табли и веб страници РЕЕРС-а, што је наведено у диспозитиву, сматрајући да је на овај начин у потпуности уважен принцип транспарентности поступка.

Правна поука: Против овог рјешења може се покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Требињу у року од 30 дана од дана достављања рјешења.

Предсједник

Миленко Чокорило, дипл.инж.ел